

Europaudvalget

FOLKETINGET

REFERAT

AF 24. EUROPAUDVALGSMØDE

Dato: 20. februar 2009

Tidspunkt: Kl. 11.10

Sted: Vær. 2-133

Til stede: Svend Auken (S) formand, Michael Aastrup Jensen (V), Erling Bonnesen (V), Pia Adelsteen (DF), Bendt Bendtsen (KF), Kim Mortensen (S), Yildiz Akdogan (S), Anne Grete Holmsgaard (SF), Karina Lorentzen Dehnhardt (SF), Steen Gade (SF), Lone Dybkjær (RV), Frank Aaen (EL) Høgni Hoydal (TF) og Edmund Joensen (SP)

Desuden deltog: Udenrigsminister Per Stig Møller, udviklingsminister Ulla Tørnæs, justitsminister Brian Mikkelsen og integrationsminister Birthe Rønn Hornbech – for så vidt angår dagsordenens punkt 5 bistået af afdelingschef Anders Mikkelsen, Fødevareministeriet.

Punkt 1. Samråd med udenrigsministeren om samrådsspørgsmål O vedr. forsvarsforbeholdet/pirateri

EUU alm. del (08) – samrådsspørgsmål O (vedlagt)

Samrådsspørgsmålet havde følgende ordlyd:

”Ministeren bedes – i forlængelse af Europaudvalgets samråd med forsvarsministeren den 14. januar 2009 – fremlægge en analyse og en vurdering af, hvorvidt forsvarsforbeholdet vil kunne fortolkes på en sådan måde, at Danmark kan deltage i bekæmpelse af pirateri under en EU-mission og aftaler om retsforfølgelse af pirater indgået af EU henset til, at det på ingen måde var tanken at forhindre Danmark i at deltage i denne type aktioner, da forsvarsforbeholdet blev indført i sin tid.”

Formanden begrundede samrådsspørgsmålet og nævnte, at forsvarsministeren i sin tid havde foretrukket, at man stillede det specifikke spørgsmål om fortolkningen af forsvarsforbeholdet til udenrigsministeren.

Udenrigsministeren: Det var da venligt af forsvarsministeren.

Jeg skal svare på spørgsmålet om forsvarsforbeholdet i relation til pirateri. Udvalget spørger også, om forsvarsforbeholdet er til hinder for, at Danmark deltager i eventuelle aftaler mellem EU og tredjelande om overdragelse af pirater, som EU måtte have taget til fange.

Konteksten er som bekendt den aktive indsats, som både Danmark og EU gør for at bekæmpe pirateri ud for Somalias kyst. Danmark gør det med støtteskibet Absalon under den internationale operation kaldet ”Task Force 151”, og EU gør det med ”Operation Atalanta”.

Mit svar på de stillede spørgsmål kan gøre kort: Danmark er desværre afskåret fra at deltage i EU's "Operation Atalanta", fordi der er tale om en EU-mission, der har indvirkning på forsvarsområdet. Det står sort på hvidt i den fælles aktion om Atalanta-missionen. Og det er med samme begrundelse, at Danmark er afskåret fra at være en del af en aftale mellem EU og Kenya om overdragelse og retsforfølgning af pirater. Det skyldes, at den pågældende aftale udtrykkeligt vil indgå som en del af EU's Atalanta-mission – altså den mission som Danmark netop ikke kan deltage i på grund af forsvarsforbeholdet.

Af samme grund arbejder vi fra dansk side intensivt for at indgå egne aftaler med Kenya og Tanzania om overdragelse og retsforfølgning af pirater. Som jeg har orienteret Det Udenrigspolitiske Nævn om, rejste jeg selv dette over for mine kolleger fra Kenya og Tanzania samt over for IGAD, da jeg havde møde med dem i Addis Abeba i januar. Det orienterede jeg jer også om dengang. Jeg fortæller jer jo alt. Det er jo ikke emnet i dag, men jeg ville bare lige orientere jer om det.

Det var det korte svar. Jeg vil godt knytte et par bemærkninger til, hvorfor Danmark ikke kan anlægge en ny fortolkning af forsvarsforbeholdet. Det skyldes for det første, at forbeholdets rækkevidde ikke kun er et dansk anliggende. Det skal vi være opmærksom på. For det andet skyldes det, at forbeholdet ligger fast og kun kan ophæves ved en folkeafstemning.

Det er altså ikke sådan, at Danmark selv alene fortolker, hvornår EU's aktioner har indvirkning på forsvarsområdet, og hvornår de ikke har. Det er derfor heller ikke Danmark selv, der alene kan vælge vores forsvarsforbehold til eller fra, alt efter hvordan vi ser på det politisk her på Christiansborg.

Det skyldes først og fremmest, at vores forsvarsforbehold følger af en protokol til EU-traktaten, og at forbeholdets rækkevidde derfor er et EU-anliggende og ikke kun et dansk anliggende. Så kan man selvfølgelig spørge sig selv: Hvorfor er de andre EU-lande så optaget af, hvad der har indvirkning på forsvarsområdet, og hvad der ikke har en sådan indvirkning? De andre lande har jo ikke det forbehold, som Danmark har, og der er vel ikke nogen lande, der er modstander af dansk deltagelse. Det er alt sammen rigtigt. Men hertil er svaret, at grænsen mellem, hvad der har indvirkning på forsvarsområdet, og hvad der ikke har, også har stor betydning – og her kommer det – for finansieringen af EU's tiltag. Det skyldes bl.a. en særlig finansieringsmekanisme, der blev vedtaget i 2004, og som kaldes Athena. Efter Athena-mekanismen afholdes udgifter, der har indvirkning på forsvarsområdet, uden for det almindelige FUSP-budget.

Med andre ord skal EU i mange tilfælde, når man vedtager en konkret aktion, f.eks. "Operation Atalanta", tage stilling til, om den pågældende indsats har indvirkning for forsvarsområdet. Det sker uafhængigt af Danmarks forbehold. Og når først en aktion har indvirkning på forsvarsområdet rent finansieringsmæssigt, gælder det selvfølgelig også deltagelsesmæssigt. Det vil sige, at så kan Danmark alligevel ikke være med.

Jeg vil godt understrege, at diskussionen i EU om, hvornår noget har indvirkning på forsvarsområdet, er en diskussion, som Danmark naturligvis blander sig i og har en mening om. Men vi må altså se i øjnene, at der ikke vil være stor lydhørhed i Bruxelles over for rent danske synspunkter med det formål at

få Danmark ud af et selvskabt problem. Også på forsvarsområdet – ligesom på andre forbeholdsområder – gælder det, at der er ret snævre grænser for vores gennemslagskraft.

Så ja, vi har altså en holdning til, hvornår noget i EU har indvirkning på forsvarsområdet, og vi argumenterer også for den holdning, vi har. Men er der opbakning rundt om bordet i EU til et andet synspunkt, så må vi tage det til efterretning. Altså selv om vi måtte sige, at dette ikke er en handling under forsvarsområdet, og de andre så siger, at den hører under forsvarsområdet på grund af finansieringsmekanismen, så hører den altså under forsvarsområdet.

Det var den helt generelle begrundelse for, at Danmark ikke helt alene i EU kan beslutte, hvornår forbeholdet skal anvendes, og hvornår det ikke finder anvendelse. Når det er sagt, vil jeg tilføje, at vi faktisk hidtil ikke har oplevet nogen væsentlige uenigheder mellem Danmark og de andre lande om, hvad der har indvirkning på forsvarsområdet. Så det er ikke nogen stor diskussion.

Helt konkret om "Operation Atalanta" er der f.eks. ingen tvivl. Atalanta-missionen er en militær flådeoperation med militære midler underlagt militær kommando. Det er dermed klart, at den har indvirkning på forsvarsområdet.

Man kunne så spørge, om EU engang i fremtiden kunne vælge andre modeller for bekæmpelse af pirateri end den, man har valgt i tilfældet "Operation Atalanta", og om Danmark i så fald kunne deltage. Det kan man selvfølgelig ikke afvise. For man kan da ikke udelukke, at EU engang i fremtiden beslutter sig for en supplerende politiindsats f.eks. eller en anden civil indsats til bekæmpelse af pirateri. Såfremt en sådan aktion er civil, vil den ikke have indvirkning på forsvarsområdet.

Dette siger jeg for at understrege, at Danmark ikke har et EU-forbehold over for pirateribekæmpelse som sådan, men at vi har et forbehold over for EU-indsatser og -tiltag, der har indvirkning på forsvarsområdet.

Det indgik altså som en del af det nationale kompromis, at forbeholdene kun kan afskaffes ved en folkeafstemning. Det var en del af den politiske "håndfæstning" fra dengang, at selv om der i fremtiden måtte blæse andre politiske vinde, og forbeholdet måtte ønskes afskaffet eller omdannet, så skulle befolkningen spørges forinden. Det har alle regeringer og brede folketingsflertal siden holdt fast ved.

EU vedtager en række nye tiltag og indsatser i dag, som vi ikke kunne forudse i 1992, men det indebærer altså ikke, at forbeholdet så kan fortolkes sådan, at forbeholdet kan fortolkes pletvis væk – og blive fjernet af en pletrenser – når EU vedtager noget nyt og hidtil ukendt. Det har i stedet den modsatte konsekvens, nemlig at virkningerne af vores forbehold øges, jo større ansvar EU tager på den globale scene. Det samme konkluderer DIIS-redegørelsen fra sidste år – jeg citerer fra side 66 – : "Forsvarsforbeholdet er blevet langt mere mærkbart siden 2000 – der har simpelt hen været mere at forholde sig til." Det har DIIS jo ret i.

Dette er netop den bedste grund til, at vi slipper af med forbeholdet. Men altså via en folkeafstemning. Det er oplagt, at dette ikke er nogen tilsigtet virkning, og at vi er i en lidt absurd situation. NATO-operationer er vi med i. EU-operationer er vi ude af.

Svend Auken sagde, at selvfølgelig er en flådeoperation omfattet af forsvarsforbeholdet, men hvorfor har retsforfølgelsen i Kenya og Tanzania indvirkning på forsvarsområdet? Han forstod, at det var fordi der var finansiering knyttet til den samlede vedtagelse, at vi er nødt til at lave en sær aftale med Kenya og Tanzania.

Anne Grete Holmsgaard forstod, at når samarbejdet om pirateribekæmpelse var omfattet af det danske forbehold, hang det sammen med finansieringsmekanismen. Selv om udvalget får et referat af, hvad udenrigsministeren har sagt, bad hun om at få udenrigsministerens talepapir over som et separat bilag, sådan at man kunne studere nærmere, hvorfor regeringen fortolkede forsvarsforbeholdet sådan.

Hun forstod, at finansieringsmekanismen blev vedtaget i 2004, men spurgte, hvad samarbejdet egentlig var bundet op på tidligere. Hun var enig i, at vi selvfølgelig ikke kan afskaffe forsvarsforbeholdet uden en folkeafstemning, men der har jo gennem årene været en diskussion om grænsedragningen, helt klassisk i forbindelse med minerydning.

Pia Adelsteen takkede for svaret, som gjorde det klart, at det er finansieringen af den militære aktion, der afgør, om forsvarsforbeholdet er gældende. Hun tilføjede, at Dansk Folkeparti ikke ønsker forsvarsforbeholdet fjernet. Ligesom Svend Auken kunne hun ikke umiddelbart se, hvorfor forsvarsforbeholdet nødvendigvis kom ind i billedet, når det drejer sig om retsforfølgelsen i Kenya og Tanzania.

Frank Aaen pointerede, at alle er imod pirateri, men den måde, man bekæmper det på i øjeblikket, er noget rod, idet der ikke er nogen fælles koordinering. Danmark er med i en amerikansk ledet aktion, som er et led i krigen mod terror, hvilket han grundlæggende fandt forkert. Han mente ikke, EU nu også skulle til at blande sig, men at vi skulle lade FN tage sig af sagen.

Han spurgte, om vi kan være sikre på, at vi ikke udleverer piraterne til retsforfølgelse i et land, hvor de risikerer tortur og mishandling samt eventuelt dødsstraf – selv om landene siger, de ikke bruger disse metoder.

I øvrigt pegede han på, at EU aftager fisk, som er fisket ulovligt i området, hvilket gør, at somalierne mister deres levegrundlag. Derfor bør EU sige, at vi ikke vil acceptere piratfiskeri, og at fiskene i hvert fald ikke må sælges til Europa.

Formanden opfordrede til, at man holder sig til samrådsspørgsmålet, som drejer sig om forsvarsforbeholdet.

Kim Mortensen spurgte, om det forhold, at Danmark ikke kan være en del af den fælles EU-indsats, som afløser Task Forcen, betyder, at Danmark står alene, når det handler om at beskytte danske søfolk og danske skibe, der sejler i de farvande.

Han spurgte, om den aftale, EU er ved at få med Kenya og Tanzania, er parallel med den aftale, England har fået, og ville gerne vide, hvor langt Danmark er fra at få en lignende aftale.

Lone Dybkjær spurgte, om Danmark og EU somme tider fortolker forsvarsforbeholdet forskelligt.

Formanden tilsluttede sig Anne Grete Holmsgaards ønske om at få udenrigsministerens talepapir oversendt som et særskilt bilag.

NOT **Udenrigsministeren** lovede Anne Grete Holmsgaard at oversende et særskilt notat med et indhold svarende til talepapiret.

Finansieringsmekanismen omfatter også den bevæbnede indsats, og derfor er hele operationen omfattet af forsvarsforbeholdet. Før 2004 måtte man foretage en substansvurdering sag for sag.

Han svarede Frank Aaen, at det er klart, vi ikke udleverer pirater til tortur eller dødsstraf, hvilket er sikret igennem EU-aftalen.

Udenrigsministeren svarede Kim Mortensen, at vi vil prøve at få en parallelaftale med Kenya og Tanzania, som svarer til den aftale, EU er ved at indgå.

Det havde den kenyanske udenrigsminister sagt, vi godt kunne få, men samtidig havde han sagt, at de to lande ikke kan klare alverdens pirater. Derfor er vi også parat til at hjælpe de lande, der retsforfølger piraterne, med yderligere bistand til deres domstole. Det bedste vil selvfølgelig være at få FN ind over, når det drejer sig om tilbageholdelse, overlevering og fængsling af pirater. Alle lande har ret til at opbringe pirater. Det er en del af den almindelige havret. Atalanta erstatter i øvrigt ikke Task Forcen. De to indsatser supplerer hinanden.

Han svarede Lone Dybkjær, at hvis den danske fortolkning af forsvarsforbeholdet ikke svarer til EU's, så diskuterer vi sagen med de andre. Men når diskussionen er slut, er det EU, der træffer beslutningen. Han tilføjede, at i den foreliggende situation er der ingen uenighed om fortolkningen af forsvarsforbeholdet.

Formanden bad om, at man i det notat, der bliver oversendt, beskriver finansieringsmekanismen nøjere.

Lone Dybkjær spurgte, om man kan forestille sig, at EU "overruler" os og siger: "Det er overhovedet ikke dækket af forsvarsforbeholdet, og I har at betale ved kasse 1."

Pia Adelsteen spurgte, om hjælpen til de kenyanske domstole kommer fra EU's fælles kasse eller fra den kasse, som Danmark ikke betaler til, fordi vi har et forsvarsforbehold.

Frank Aaen sagde, at han havde spurgt, om vi udleverer pirater til tortur og mishandling og eventuelt dødsstraf, fordi det er almindelig kendt, at der foregår mishandling af fanger i de pågældende lande.

Udenrigsministeren svarede Lone Dybkjær, at vi ikke havde været i den situation, hun spurgte om, men da der i givet fald vil være tale om en rådsafgørelse, som træffes med enstemmighed, vil vi kunne blokere.

Han sagde til Pia Adelsteen, at hvis vi får en aftale med Kenya, vil der nok være en regning at betale.

Han svarede Frank Aaen, at vi ikke udleverer pirater til tortur og dødsstraf.

FO Punkt 2. Rådsmøde nr. 2925+2926 (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) den 23.-24. februar 2009

Alle dagsordenspunkter hører under Udenrigsministeriets ressort, bortset fra punkt 2 som hører under henholdsvis Klima- og Energiministeriets ressort for så vidt angår energiprojekter og under Fødevarerministeriets ressort for så vidt angår udvikling af landdistrikterne.

Dagsordenspunkt 10 blev forelagt af udviklingsministeren.

De øvrige dagsordenspunkter blev forelagt af udenrigsministeren.

Udenrigsministeren: Jeg vil alene gennemgå de punkter på dagsordenen for rådsmødet, som er af særlig interesse. De øvrige punkter på dagsordenen kan vi selvfølgelig drøfte, hvis I ønsker det.

Denne gang er der to punkter på dagsordenen, som jeg forelægger til forhandlingsoplæg. Det er henholdsvis handel med sælprodukter og regulering af hvalfangst. De øvrige punkter forelægger jeg til orientering.

1. Forberedelse af Det Europæiske Råd den 19.-20. marts 2009

– *Formandskabets udkast til kommenteret dagsorden*

Rådsmøde 2925+2926 – bilag 1 (samlenotat side 2)

Det Europæiske Råd 19-20/3-09 – bilag 1 (udkast til kommenteret dagsorden)

Udenrigsministeren: Under punktet "Forberedelse af Det Europæiske Råd" på mandagens rådsmøde vil formandskabet vanen tro præsentere sit første udkast til kommenteret dagsorden.

Fra dansk side hilser vi udkastet velkomment. Vi støtter bestræbelserne på veldisponerede, afgrænsede konklusioner om de aktuelt vigtigste europæiske problemstillinger.

Hovedemnet på Det Europæiske Råd bliver atter den aktuelle finansielle og økonomiske situation. Den fortsat uløste finanskrise og opbremsningen i realøkonomierne med recession og stigende arbejdsløshed til følge i mange lande dominerer globalt og dermed også den europæiske dagsorden.

Drøftelserne ventes primært fokuseret på landenes bank- og vækstpakker inden for retningslinjerne i den europæiske økonomiske genopretningsplan, som Det Europæiske Råd vedtog i december 2008.

Det er vigtigt, at Det Europæiske Råd bliver ved med at forholde sig til den alvorlige situation og medvirker til at forhindre en ond cirkel, hvor kreditkrise og økonomisk krise gensidigt forstærker hinanden.

At formandskabet i sidste uge har indkaldt til et ekstraordinært uformelt topmøde den 1. marts i Bruxelles blandt stats- og regeringscheferne om netop den finansielle krise vidner om emnets tyngde og tiltagende alvor. Jeg kan sige, at statsministeren selvfølgelig som vanligt forudgående vil orientere udvalget om dette møde.

Jeg venter, at Lissabonstrategien vil blive drøftet på forårstopmødet. Man vil bl.a. skulle se på implementeringen af strategien – ikke mindst på beskæftigelsesområdet – og så vi må vedtage de senest offentliggjorte landespecifikke anbefalinger.

På dagsordenen er også klima- og energiforandringer, herunder energisikkerhed, bl.a. foranlediget af gaskrisen mellem Rusland og Ukraine. En europæisk energisikkerhedsstrategi bør indeholde både interne og eksterne elementer.

Internt i EU bør der gives høj prioritet til energieffektivitet, et velfungerende energimarked og anvendelse af vedvarende energi. Eksternt er der bl.a. behov for at udbygge energiinfrastrukturen.

Forårstopmødet vil endvidere være en vigtig milepæl i EU's forberedelser til COP15. Fra dansk side er vi tilfredse med, at det i udkastet til kommenteret dagsorden fastslås, at Det Europæiske Råd vil skulle fastlægge EU's holdning til forberedelserne af COP15. En afklaring af spørgsmålet om finansiering vil kunne understøtte ønsket om fremgang i den videre internationale forhandlingsproces. Her bør EU spille en nøglerolle.

Derudover ventes topmødet også at gøre status for Middelhavsunionen og godkende initiativet om Østpartnerskabet.

Endelig er det også formandskabets intention kort at følge op på arbejdet med Lissabontraktaten, som jeg nævnte.

Alt i alt en skitse til et vigtigt forårstopmøde, som vi med baggrund i den alvorlige finansielle situation fra dansk side selvfølgelig kan støtte.

Anne Grete Holmsgaard spurgte i relation til energichartret og forholdet mellem EU og Rusland, hvornår forhandlingerne starter, og hvad det egentlig er, EU går efter.

Udenrigsministeren svarede Anne Grete Holmsgaard, at han ikke vidste, hvornår forhandlingerne kommer i gang, men de bliver vigtige, for vi kan ikke have, at Rusland kan bruge energien som våben. Temaet er energisikkerhed. Sidste år har vi givet Kommissionen mandat til at indgå en partnerskabsaftale med Rusland, men det bliver en langstrakt proces.

Anne Grete Holmsgaard sagde, at det er klart, at temaet er energisikkerhed, men det er ikke kun energisikkerhed. Hun spurgte, om EU ikke kan arbejde for, at den gasledning, som går igennem Ukraine, får fælles ejerskab bestående af Rusland, Ukraine og EU. Problemet er, at der siver en enorm mængde gas ud af den nuværende ledning, så et vigtigt element i en ny aftale er at få vedligeholdt gasinfrastrukturen.

Udenrigsministeren gav Anne Grete Holmsgaard fuldstændig ret. Det er meget vigtigt, at vi får skabt nogle ordentlige rørledninger, men det er ikke kun infrastrukturen, det drejer sig om. Han troede ikke, Ukraine ville acceptere, at der gik russiske reparatører på deres territorium.

2. Den europæiske genopretningsplan

- *Energi projekter blev forelagt den 17. februar 2009 og udvikling af landdistrikterne forelægges som et særskilt punkt på dagsordenen den 20. februar 2009 (pkt. 5)*

Udenrigsministeren nævnte derfor ikke dette punkt.

3. Afghanistan

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 2925+2926 – bilag 1 (samlenotat side 5)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (08) – bilag 79, side 217 (senest behandlet i EUU 7/11-08)

EUU alm. del (072) – bilag 305, side 878 (behandlet i EUU 23/5-08)

Udenrigsministeren: EU's politimission i Afghanistan, EUPOL, udgør en hjørnesten i EU's indsats i Afghanistan, hvor udfordringerne for den internationale civile og militære indsats er ganske betydelige.

Kai Vittrup blev i oktober 2008 udnævnt til ny missionschef for EUPOL. Opbygning af en troværdig og handlekraftig politistyrke er en afgørende forudsætning for stabilitet i Afghanistan. EUPOL har under Kai Vittrups ledelse forbedret relationerne til internationale samarbejdspartnere såvel som afghanske myndigheder. En af de største udfordringer er imidlertid at gennemføre fordoblingen af EU's mission til godt 400 internationalt udsendte. Den 1. april 2009 er sat som skæringsdato for udvidelsen, men det tyder p.t. ikke på, at man vil komme væsentligt op over 245 mand. Fra dansk side vil vi over for EU-kredsen fortsætte med at understrege, at EU bør gøre mere for at sikre, at den vedtagne forøgelse af politimissionen kommer på plads. Fra dansk side har vi gjort en aktiv indsats for at løse op for nogle af de underliggende mekanismer bag rekrutteringsproblemerne. Det kan i den sammenhæng også nævnes, at det danske bidrag næsten er blevet fordoblet, siden Vittrup tiltrådte.

På rådsmødet forventes der i øvrigt at være enighed om vigtigheden af et fortsat stærkt og bredspektret EU-engagement i landet og regionen. Dette er i overensstemmelse med regeringens holdning. Det gælder især etablering af en afghansk national politistyrke, øget koordination af den internationale indsats også i forhold til den nye amerikanske strategi, et udbygget regionalt fokus samt støtte til genopbygning og til de forestående valg i 2009 og 2010.

4. Den mellemøstlige fredsproces

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 2925+2926 – bilag 1 (samlenotat side 8)

EUU alm. del (08) – bilag 136 (henvendelse af 6/1-09 fra RCT om situationen i Gaza)

EUU alm. del (08) – svar på spørgsmål 88 (om opgradering af handlingsplanen med Israel)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (08) – bilag 213, side 698 (senest behandlet i EEU 23/1-09)

EUU alm. del (08) – bilag 139, side 509 (behandlet i EEU 5/12-08)

EUU alm. del (08) – bilag 79, side 207 (behandlet i EEU 7/11-08)

Udenrigsministeren: Udenrigsministrene vil drøfte udviklingen i Mellemøsten og EU's rolle og engagement.

Drøftelsen ventes at fokusere på perspektiverne for en holdbar våbenhvile.

Jeg forventer, at emner som de mulige konsekvenser af valgresultatet i Israel, bestræbelser på intra-palæstinensisk forsoning og støtte til den palæstinensiske selvstyremyndighed vil indgå i disse drøftelser. Hertil kommer spørgsmålet om humanitær bistand til og genopbygningen af Gaza forud for donorkonferencen i Egypten den 2. marts, hvor EU-landene er inviteret.

Der kan forventes en drøftelse af EU's videre bidrag til våbenhvile, fred og stabilitet. Fra dansk side lægger vi vægt på, at EU er klar til at se på støtte til alle elementer af en våbenhvile – det gælder både forbedring af den akutte humanitære situation i Gaza, åbning af grænserne samt stop for raketter og en effektiv indsats mod våbensmugling.

EU er allerede engageret og overvejer løbende en bred vifte af tiltag. EU har den seneste tid presset på for, at Israel åbner grænseovergangene til Gaza, så nødhjælp og genopbygningsmaterialer kan komme uhindret ind. EU er også i fuld færd med at planlægge genopstarten af EUBAM-missionen ved Rafah-overgangen mellem Egypten og Gaza, så den kan indsættes, når situationen måtte være til det. EU er – i overensstemmelse med det dansk-nederlandske initiativ – ved at se på mulighederne for en eventuel udvidelse af missionens mandat. EU er en væsentlig humanitær aktør og må forventes at bidrage betydeligt til genopbygningen af Gaza. Endelig er EU klar til at bidrage til bekæmpelse af våbensmugling ind i Gaza. Som bekendt var der ekspertmøde i København om våbensmugling primært ad søvejen den 4.- 5. februar, hvor også en række EU-lande deltog.

Endelig forventer jeg en drøftelse af, hvordan vi fra EU's side kan bidrage til, at fredsprocessen hurtigst muligt genoptages i alle spor. Fra dansk side vil vi arbejde for, at EU spiller en aktiv rolle. Det er klart, at det skal ske i tæt samarbejde med kvartetten og vores partnere i regionen.

Svend Auken anerkendte, at samlenotatet vedrørende Mellemøsten var mere neutralt end det, man tidligere havde set. Det er meget vigtigt for balancens skyld, at man gør det klart, at man ikke kun stiller krav til palæstinenserne,

men også kræver, at den kommende israelske regering anerkender det palæstinensiske folks rettigheder. Der må være uhindret adgang til humanitær bistand i Gaza, som udenrigsministeren sagde at der måtte være det i Sri Lanka.

Udenrigsministeren gjorde opmærksom på, at der endnu ikke er dannet en israelsk regering, så vi kender ikke koalitionen bag den. Også den israelske regering skal gå ind for tostatsløsningen. Hvad udenrigsministeren sagde om uhindret adgang for humanitær hjælp, gælder også for Gaza. Det samme gælder nødhjælp.

5. (Evt.) Sudan/Darfur

– *Konklusioner*

Rådsmøde 2925+2926 – bilag 1 (samlenotat side 11)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (072) – bilag 321, side 1096 (senest behandlet i

EUU 13/6-08) (ikke omtalt)

Udenrigsministeren nævnte ikke dette punkt.

6. EU's naboskabspolitik: Østligt partnerskab

– *Politisk drøftelse*

KOM (2008) 0823

Rådsmøde 2925+2926 – bilag 1 (samlenotat side 14)

Udenrigsministeren nævnte ikke dette punkt.

7. Det vestlige Balkan

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 2925+2926 – bilag 1 (samlenotat side 16)

Udenrigsministeren: Der vil på rådsmødet være lejlighed til at drøfte situationen på det vestlige Balkan generelt, men der vil være fokus på Montenegros ansøgning om medlemskab af EU. Ved modtagelsen af en medlemskabsansøgning anmoder Rådet traditionelt Kommissionen om at foretage en vurdering af, om det pågældende land er parat til at blive kandidatland, og eventuelt indlede forhandlinger. Det ventes, at Rådet vil drøfte, om vi skal viderevende Montenegros ansøgning nu eller vente. Der er forskellige tilgange til spørgsmålet blandt medlemslandene. Jeg er ikke afvisende over for, at vi kan bede Kommissionen om at gå i gang med sine undersøgelser. På den anden side kan det også give mening at vente til efteråret, når Kommissionen er kommet med sine fremskridtsrapporter. Vi er indstillet på at medvirke til en konsensusløsning.

Når Kommissionen har afgivet sin vurdering, kan Rådet på det grundlag tage stilling til, om Montenegro er moden til at blive kandidatland og til – på et senere tidspunkt – at åbne forhandlinger med EU. Under alle omstændigheder vil der for Montenegros vedkommende blive tale om en relativt lang optagelsesproces.

FO 8. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om handel med sælprodukter

– Tidlig forelæggelse

KOM (2008) 0469

Rådsmøde 2925+2926 – bilag 1 (samlenotat side 18)

KOM (2008) 0469 – bilag 2 (grundnotat af 23/9-08)

KOM (2008) 0469 – svar på spørgsmål 1

KOM (2008) 0469 – svar på spørgsmål 2

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (08) – bilag 41, side 57 (behandlet i EEU 10/10-09)

Udenrigsministeren: Forslaget sigter som udgangspunkt på at forbyde al handel af sælprodukter i EU. Der er dog to undtagelser fra forbuddet, der betyder, at sælprodukter vil kunne handles til EU, hvis det enten kan dokumenteres, at sælen er fanget humanitært, eller hvis sælproduktet stammer fra jagt drevet af inuitsamfund.

FO Det lykkedes tidligt i processen fra dansk side at få indskrevet den anden af disse undtagelser, kaldet "inuitundtagelsen". Den fritager Grønland fra forbuddet og vil kunne sikre Grønland fremtidig adgang til det europæiske marked. Inuitundtagelsens formulering respekterer både Grønlands ret til at opretholde et traditionelt erhverv og Grønlands ret til moderne, økonomisk udvikling. I forhandlingerne vil regeringen derfor lægge afgørende vægt på, at inuitundtagelsen, som beskrevet i Kommissionens forslag, ikke ændres på en måde, der går imod Grønlands interesser.

Der vil komme krav om mærkning eller certificering – også for produkter, der falder ind under inuitundtagelsen. Regeringen vil arbejde for, at disse krav som minimum tager udgangspunkt i eksisterende mærkningsordninger, således at det danske og grønlandske erhverv ikke pålægges unødvendige byrder. Vi vil også arbejde for, at markedskontrol udformes på en måde, der ikke skaber ekstra omkostninger.

Endelig vil vi arbejde for en afklaring af de udestående juridiske spørgsmål vedrørende retsgrundlaget og forslaget's WTO-medholdelighed, som en drøftelse i Rådets arbejdsgruppe i går viste faktisk er ganske kompliceret. Fra dansk side lægger vi naturligvis vægt på, at der er korrekt juridisk hjemmel for forslaget, og at det ikke strider mod WTO-reglerne.

Høgne Hoydal ville prøve også at tale på de grønlandske medlemmers vegne. Han var klar over, at der var tale om meget svære sager for Danmark, idet holdningen til sæl- og hvalfangst er blevet det moderne menneskes afladskøb. Samtidig med at industrisamfundet ødelægger naturen, udtaler man sig imod sæl- og hvalfangst, selv om der er tale om bæredygtig udnyttelse af naturressourcerne.

Han mente, Kommissionens forslag til forordning var en diskriminering af inuitterne. Dyr må gerne leve i bure, men de må bare ikke dø på en måde, så man ser blod. Han anerkendte, at man prøver at lave en pragmatisk ordning med en inuitundtagelse, men tankegangen er den, at de vilde, der lever på

Grønland, gerne må fange nogle sæler, fordi de er så primitive. Den tankegang kunne han ikke godkende.

Derfor anerkendte han, at regeringen ville gøre, hvad den kunne, for at stoppe forslaget om sælfangst, og håbede, det i det mindste ville være muligt at sparke det til juridisk hjørnespark.

Steen Gade syntes, problemet var, at vi har en forordning, som principielt forbyder import og salg af sælskind, hvor man burde tillade salg af certificeret sælskind. Derfor spurgte han, om Danmark fortsat vil arbejde for en sådan ordning. Hvis det ikke kan lade sig gøre, må man prøve at få en revisionsbestemmelse ind.

Ellers måtte SF sige ja til det forhandlingsoplæg, der ligger.

Lone Dybkjær pegede på, at Brigitte Bardot ikke har levet forgæves, og at Europa-Parlamentet har truffet en populistisk beslutning. Hun mente overhovedet ikke, sæler er en truet dyreart, og spurgte, om det var muligt at bringe lidt fornuft ind i diskussionen om sæler. Men hun påpegede, at det ikke er ligegyldigt, hvordan de bliver fanget. Det drejer sig om at få fanget nogle sæler på en ordentlig måde. Ellers går det ud over fiskerne i de områder, hvor man fanger sæler.

Pia Adelsteen kunne følge Lone Dybkjær et langt stykke hen ad vejen og mente heller ikke, sæler er en truet dyreart. Hvis man skal slå dem ihjel, skal man gøre det hurtigt, så dyrene ikke lider.

Regeringen har også mandat fra Dansk Folkeparti til at gøre, hvad den finder bedst.

Svend Auken gjorde opmærksom på, at Socialdemokraterne ikke delte den opfattelse, et flertal i Europa-Parlamentet havde i 2006, men Kommissionen havde fremsat et forslag, som bakkes op af et flertal af landene. I den situation kan vi desværre ikke få den mest rigtige løsning, nemlig en fornuftig certificeringsordning, men må slås for, at skaden for Grønland bliver mindst mulig. Særundtagelser som inuitundtagelsen er ikke til fordel for Grønland og heller ikke til fordel for en bæredygtig udnyttelse af sælerne.

Socialdemokraterne kan i den foreliggende situation tilslutte sig forhandlingsoplægget, selv om det ikke er ideelt.

Edmund Joensen havde forstået, at den danske regering ville varetage Grønlands og Færøernes interesser så godt som muligt, og at dette blev støttet af et flertal i Europaudvalget.

Udenrigsministeren takkede for opbakningen til regeringens forhandlingsoplæg og dermed til rigsfællesskabets indstilling.

Han var enig i, at det klogeste ville være at tillade salg af sælskind med certifikat for, at sælerne er dræbt på human måde, men der er en lang række lande, hvor man ikke har forståelse for det synspunkt. Det eneste, vi kan komme igennem med, er en inuitundtagelse – som han forstod, at grønlænderne ikke rigtigt kunne lide, men som de på den anden side gerne ville have, når det nu ikke kunne være anderledes.

Udenrigsministeren sagde til Høgni Hoydal, at regeringen for øjeblikket undersøger alle de juridiske spidsfindigheder, og når man har gjort det, vil man selvfølgelig drøfte papiret med rigsfællesskabet. Der er tvivl om, hvorvidt det

overhovedet er WTO-medholdeligt at stille et dyreetisk krav. For man risikerer, at landene opfinder forskellige krav, som betyder, at man laver tekniske handelshindringer. Rådets juridiske tjeneste er kommet i tvivl om, hvorvidt et dyreetisk krav er WTO-medholdeligt, og det kan forhale beslutningsprocessen.

Udenrigsministeren bekræftede over for Lone Dybkjær, at sæler ikke er en truet art. Vi kan ikke få fornuft ind i sagen. Derfor er det bedste, vi kan gøre, at få de nævnte to undtagelser.

Anne Grete Holmsgaard havde forstået på det møde, Europaudvalget tidligere på dagen havde haft med de danske medlemmer af Europa-Parlamentet, at der stadig væk er en fare for, at Europa-Parlamentet vil træffe en beslutning, hvorefter Grønlands mulighed for at fange sæler bliver meget indsnævret – altså at der kun bliver en inuitundtagelse.

Udenrigsministeren fandt det interessant at høre, at Europa-Parlamentet kan finde på at indskrænke sælfangsten yderligere. Det troede han gerne.

Formanden konkluderede, at der ikke var konstateret et flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet ingen partier havde ytret sig imod det.

FO 9. Forslag fra Kommissionen til Rådet om fastlæggelse af den holdning, der skal indtages på Det Europæiske Fællesskabs vegne til ændringer af den internationale konvention angående regulering af hvalfangst og dens vedtægter

– Tidlig forelæggelse

KOM (2008) 0711

Rådsmøde 2925+2926 – bilag 1 (samlenotat side 24)

KOM (2008) 0711 – bilag 1 (grundnotat af 15/1-09)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (072) – bilag 305, side 896 (behandlet i EUU 23/5-08)

EUU alm. del (072) – bilag 151, side 388 (behandlet i EUU 8/2-08)

Udenrigsministeren: Kommissionens forslag går ud på at skabe en fælles EU-linje i Den Internationale Hvalfangstkommission – også kaldet IWC – på en række centrale punkter. Forslaget afviger væsentligt fra, hvad der har været rigsfællesskabets politik i en menneskealder, og det vil gøre det vanskeligt at skaffe hvalkvoter til Grønland.

FO Regeringen finder ikke, at Danmark kan støtte Kommissionens henstilling om fastlæggelse af en fælles holdning i hvalfangstkommissionen. Det er der flere grunde til:

Den ene er rigsfællesskabet. Det sagde jeg også sidste år, og det står fortsat ved magt.

Men der er ligesom sidste gang også andre begrundelser.

Danmark har gennem en længere årrække søgt at slå bro mellem de IWC-nationer, der ønsker kommerciel hvalfangst genindført, og de nationer, der er imod dette.

Den politik, Kommissionen ønsker ført i IWC, vil i vidt omfang ikke harmonere med den tilgang, Danmark står for. Og det samme må siges om den politik, der føres af en række andre EU-medlemslande i IWC. Danmark ønsker at holde sammen på IWC, fordi alternativet til et fungerende IWC i store dele af verden giver ringere eller ingen beskyttelse af hvalerne. Kun i Nordatlanten har vi et fungerende regionalt alternativ: NAMMCO. I resten af verden vil der ikke være nogen regulering.

IWC knager voldsomt i fugerne, og det amerikanske formandskab har afholdt en række møder, der kun har handlet om at finde en vej ud af det politiske dødvande, organisationen befinder sig i. Jeg har tidligere orienteret udvalget om baggrunden for disse problemer, og problematikken er den samme: De lande, der ønsker at genindføre kommerciel hvalfangst, finder, at der er videnskabeligt grundlag for en bæredygtig udnyttelse af visse hvalbestande. Derfor finder de det i stigende grad uacceptabelt, at det generelle og foreløbige hvalfangstmoratorium fastholdes. Andre lande finder, at moratoriet bør opretholdes i al fremtid.

Erfaringerne fra årsmødet i 2008 giver anledning til at frygte, at Kommissionens nye forslag ikke vil hjælpe til at holde sammen på IWC eller bringe organisationen ud af dødvandet. Kommissionens forslag vil snarere blive opfattet af en række lande som endnu et europæisk forsøg på at forhindre, at IWC

bringes tilbage til sin oprindelige og traktatbestemte funktion, som altså er at regulere hvalfangsten. Erfaringerne fra årsmødet i 2008 – herunder specielt at EU-landene på dette møde stemte en bloc – bestyrker desværre denne frygt.

Endelig skal jeg pege på det fortsatte behov for den nødvendige ¾-majoritet til at sikre Grønland sine hvalkvoter. Erfaringerne fra sidste år mere end antyder, at mulighederne for at sikre dette formentligt er klart forringende. De øvrige EU-lande var – på grund af den fælles EU-holdning – en bloc imod det danske ønske om hvalkvoter til Grønland.

Regeringen håber, at Kommissionens forslag vil blive afvist også af andre medlemslande. Men baseret på erfaringerne fra 2008 er der ikke megen grund til optimisme på dette punkt. Kommissionens forslag blev sidste år netop godkendt med kun Danmarks stemme imod. Alt tyder på, at dette stemmemønster vil blive gentaget.

Hvis Kommissionens nye forslag bliver vedtaget, vil Danmark igen være henvist til at benytte sig af den mulighed, der ligger i at fortsætte den danske politik i hvalfangstkommissionen på basis af Maastrichttraktatens erklæring 25, som tillader EU-lande – som Danmark – selvstændigt at varetage interesserne for oversøiske lande og territorier. Om det er nok til at kunne hjælpe Grønland til eksempelvis nye kvoter, er tvivlsomt. Det lykkedes jo i hvert fald ikke i fjor, selv om vi havde troet, at hvis vi viste os parate til at stemme for hvalreservatet i Sydatlanten, ville der komme forståelse for de grønlandske ønsker. Men det var der ikke.

Høgni Hoydal kvitterede for, at udenrigsministeren havde søgt at følge de grønlandske og færøske ønsker i den anspændte situation i IWC, men mindede om, at sidste gang blev udenrigsministeren ”overrulet” af Folketinget. Det håbede han ikke skete igen. Han var tilfreds med, at regeringen ville gå imod Kommissionens forslag. Han forstod imidlertid, at Danmark ville komme i en klemme, og spurgte, hvordan regeringen stillede sig til at lade Færøerne og Grønland selv varetage forhandlingerne i IWC.

Steen Gade mente fortsat, det var en forkert linje, Danmark følger i IWC, og mente godt, vi kunne være dækket ind af EU's fælles holdning. Vi plejer jo at sige, at EU skal have en fælles holdning. Han troede, det ville være lettere for regeringen at kæmpe for grønlandske hvalkvoter i en situation, hvor Danmark var en del af den fælles EU-holdning.

På denne baggrund måtte han sige nej til forhandlingsoplægget.

Lone Dybkjær erklærede sig enig med Steen Gade og pegede på, at regeringen i alle andre sager mener, vi skal indtage en fælles EU-holdning. Inuitargumentet er ikke nødvendigvis et lykkeligt argument.

Pia Adelsteen havde på Folketingets orienteringsrejse til Grønland set rigtig mange hvaler. Heller ikke på dette punkt havde hun problemer med at give regeringen mandat til at gøre, hvad den finder bedst.

Svend Auken pegede på, at Socialdemokraterne i sin tid støttede et reservat ved Sydpolen. Deres synspunkt var, at hvis kyststaterne i et område er enige, skal man respektere den nationale selvbestemmelsesret. Desværre slap Danmarks stemmeforklaring ud.

Socialdemokraterne mener, at EU normalt skal optræde med en fælles holdning, ellers har vi ingen gennemslagskraft, men i den foreliggende situation må man af hensyn til rigsfællesskabet støtte regeringens forhandlingsoplæg.

Edmund Joensen pointerede, at man på Færøerne virkelig i de sidste 10-20 år har arbejdet på at fange hvalerne på en human måde.

Der er imidlertid dukket et nyt problem op, nemlig forureningen fra de industrialiserede landes side. Den gør, at forskerne siger, hvalerne vil komme til at indeholde så meget kviksølv, at man må fraråde at spise dem. Han støttede den danske regerings linje.

Udenrigsministeren sagde, at vi er i samme situation som i fjor. Han var af den opfattelse, at rigsfællesskabets position også er den bedste for hvalerne. Man bør kunne fange dem på videnskabeligt grundlag, som må fastsættes for hver enkelt art. Videnskabelig baseret, bæredygtig fangst er den fælles position for rigsfællesskabet. Udenrigsministeren mente, vi havde et kontant og realistisk samarbejde med Grønland og Færøerne om disse ting.

Grønland har talt om muligvis at gå ud af IWC og i stedet gå ind i NAMMCO, men det gælder kun i Nordatlanten.

Udenrigsministeren erkendte, at han havde været uenig med Steen Gade, hver gang de havde diskuteret hvalfangst.

Han sagde i svaret til Svend Auken, at han stod ved det kompromis, man var nået frem til angående reservaterne. Men de reservater er ikke meget værd, hvis man ikke sikrer, at de også er rene. Vi troede, at når vi gik ind for reservater, kunne vi til gengæld få støtte til de grønlandske kvoter, men vi blev snydt. Problemet skyldes nok, at man i de fleste af EU-landene aldrig har set en hval.

Med hensyn til det taleudkast, som Svend Auken nævnte, sagde udenrigsministeren, at det var et udkast, som var skrevet, før man lavede det politiske kompromis, og det var ikke godkendt. Pressen har altså fået fat i et papir, som ikke havde nogen gyldighed.

Hvis der ikke er nogen, der vil spise hvalerne, fordi de indeholder for meget kviksølv, som Edmund Joensen er inde på, er der heller ingen, der vil fange dem. I øvrigt bekræftede udenrigsministeren Edmund Joensens oplysninger om kviksølv.

Høgni Hoydal sagde, at grunden til, at han havde været imod EU's fælles holdning i IWC, var, at der i IWC er to forskellige verdener, som sidder over for hinanden. Der findes ikke nogen gylden mellemvej. Vi bliver nødt til at kæmpe for retten til at udnytte de levende ressourcer i havet.

Hun spurgte, om man har talt med Finland og Sverige og med den norske delegation.

Lone Dybkjær nævnte, at man havde fået en redegørelse for, hvor stor betydning sælerne har for Grønlands økonomi, men der står ikke noget om hvalers betydning. Hvad ved vi om det?

Anne Grete Holmsgaard havde regnet på tallene og fundet frem til, at det faktisk er rigtigt meget hvalkød, Grønland har inden for den eksisterende kvote.

Udenrigsministeren svarede Høgni Hoydal, at Sverige og Finland ikke støtter os i hvalsagen.

Udenrigsministeren pointerede i svaret til Lone Dybkjær vedrørende hvalernes økonomiske betydning for Grønland, at hvalkød ikke eksporteres. Man bruger kødet fra de hvaler, man fanger, selv. Det er forskelligt, hvor meget man spiser af hvalkød. Mindre i Nook-området og mere i det nordlige Grønland.

Formanden konkluderede, at der ikke var konstateret et flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet dog Socialistisk Folkeparti og Det Radikale Venstre havde udtrykt sig imod det.

_FO 10. Revision af Cotonou-aftalen

– Tidlig forelæggelse

Rådsmøde 2925+2926 – bilag 2 (tillæg til samlenotat)

Rådsmøde 2925+2926 – bilag 6 (Kommissionens meddelelse om revision af Cotonou-aftalen) (fortroligt)

Dette punkt blev behandlet, efter at man havde behandlet dagsordenens punkt 3, hvor man generelt havde diskuteret status i forhandlingerne med AVS-landene om EPA'er.

Udviklingsministeren: Jeg skal forelægge punktet om revision af Cotonou-aftalen. Punktet forelægges til forhandlingsoplæg.

Cotonou-aftalen mellem de 78 AVS-lande og EU blev indgået for en periode på 20 år fra den 1. marts 2000. Den er allerede blevet revideret en første gang i 2005. Ifølge Cotonou-aftalen skal aftalens parter – dvs. Fællesskabet og dets medlemsstater og AVS-landene – meddele hinanden, hvilke forslag om ændringer i aftalen der ønskes forhandlet under den anden revision af aftalen inden den 1. marts 2009. Forhandlingerne forudses at begynde i maj måned i år. Det forventes, at der vil kunne opnås enighed om fra EU's side at foreslå AVS-landene, at der forhandles om en ajourføring af aftalen og om ændringer af mindre rækkevidde.

AVS-landenes forslag til emner, der kan indgå i forhandlingerne, er endnu ikke kendt af EU-medlemslandene og Kommissionen. AVS-landene skulle mødes om kort tid for at drøfte mulige emner. Når AVS-landenes forslag bliver kendt, vil EU skulle tage stilling til dem.

Fra EU's side synes der som sagt at blive stilet mod at foreslå AVS-landene, at der forhandles om en række mindre ændringer af Cotonou-aftalen. Det er bl.a. forslag om, at den regionale integration skal styrkes, og at der etableres forbedrede muligheder for samarbejde med udviklingslande, der ikke er AVS-lande – herunder med andre afrikanske lande.

Det foreslås også at ajourføre bestemmelserne i aftalen om den politiske dimension især med øget vægt på god regeringsførelse. Kvinders deltagelse i

fredsskabende aktiviteter og konfliktforebyggelse og bilæggelse skal søges fremmet.

Teksten om migration i aftalen foreslås ajourført for at styrke forbindelsen mellem migration og udvikling, herunder forvaltningen af den lovlige indvandring og indsatsen mod den ulovlige indvandring.

Bestemmelserne om handelssamarbejdet i aftalen foreslås ajourført i lyset af de økonomiske partnerskabsaftaler. Det kan bl.a. ske ved, at man sletter det store bilag til aftalen med toldsætter, som jo nu er overflødig. Regeringen lægger imidlertid vægt på, at de generelle handelsmålsætninger fortsat indgår i Cotonouaftalen, så der ikke er tvivl om, at EPA'erne er udviklingsinstrumenter. Selve forhandlingerne om EPA'erne indgår ikke i revisionen af Cotonouaftalen. Det gjorde de heller ikke i forbindelse med den første revision. EPA-forhandlingerne kører i et særskilt spor.

Ligesom ved de tidligere forhandlinger mellem EU og AVS-landene om samarbejdsaftaler vil spørgsmålet om en ny finansprotokol til finansiering af udviklingssamarbejdet først blive taget op på et sent tidspunkt i forhandlingerne.

Regeringen finder, at Cotonou-aftalen er en god ramme for samarbejdet mellem AVS-landene og EU. Som udgangspunkt er det regeringens holdning, at ændringer i Cotonou-aftalen skal kunne forbedre AVS-EU samarbejdet og generelt være til gavn for AVS-landene. Regeringen er positivt indstillet over for at smidiggøre samarbejdet og ajourføre bestemmelser, der ikke mere er aktuelle. Revisionen bør derfor være begrænset og især fokuseret på teknisk revision i lyset af den udvikling, der har fundet sted siden den første revision af Cotonou-aftalen. Generelle handelspolitiske målsætninger i samarbejdet bør som nævnt fortsat indgå i aftalen.

I spørgsmålet om revision af bestemmelsen om migration er det en forudsætning, at der ikke vil ske en svækkelse af den eksisterende formulering i Cotonou-aftalen om AVS-landenes forpligtelse til at tilbagetage egne statsborgere, som opholder sig ulovligt i et EU-medlemsland, og at man fra EU's side bør arbejde for at styrke teksten om tilbagetagelse – ikke blot fastholde status quo i forhold til den nuværende tekst. Jeg kan tilføje, at der i forbindelse med forhandlingerne om Cotonou-aftalen fra dansk side blev afgivet en erklæring til Rådets protokol om artikel 13, stk. 5, i Cotonou-aftalen om bl.a. tilbagetagelse på grund af de danske forbehold. I erklæringen gjorde Danmark opmærksom på, at Danmark i medfør af protokollen om Danmarks stilling ikke deltager i Rådets vedtagelse af foranstaltninger, der foreslås i henhold til afsnit IV i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab.

FO Regeringen er indstillet på at give tilslutning til retningslinjerne i forslaget til AVS-landene om emner, der skal indgå i forhandlingerne, og til generelle retningslinjer for Kommissionens forhandlinger i disse spørgsmål. Når AVS-landenes forslag foreligger, vil der fra EU's side skulle tages stilling til dem, og der vil skulle fastlægges en holdning til forslagene. Forhandlingerne med AVS-landene tager traditionelt lang tid. Regeringen vil holde Europaudvalget orienteret om det videre forløb.

Formanden henviste til den drøftelse af EPA-aftalerne, som man havde haft under dagsordenens punkt 3.

Frank Aaen spurgte, hvor mange handelsaftaler der er her, idet han så sagen i sammenhæng med de generelle EPA-aftaler, som udvalget havde drøftet under dagsordenens punkt 3.

Steen Gade syntes, der stod mange fornuftige ting i det papir, der var udsendt, bl.a. om regionalisering, 2015-mål osv. Han forstod, at muligheden for at låne ud til infrastrukturprojekter ville komme ind senere i forhandlingerne, idet der skulle være tale om en gulerod. I den forbindelse spurgte han, om man vil lave formuleringer, som gør, at man kan arbejde med infrastruktur, som går på tværs af grænserne.

Når 2015-målene får øget indflydelse, betyder det også, at miljø og klima kommer ind. I den forbindelse understregede Steen Gade, det var vigtigt, at udviklingsministeren lægger vægt på den del af 2015-målene. Vi må signalere, at vi har forståelse for udviklingslandenes behov for udbygning af deres energiforsyning.

Han så, at god forvaltningsskik på skatteområdet skal ind i forhandlingerne, hvilket er vigtigt, idet mange udviklingslande mister indtægter til statskassen, når toldsatterne nedsættes.

Han mente, man havde underprioriteret migration, som gør det muligt for folk fra udviklingslandene at sende penge hjem. I den forbindelse spurgte han, hvad det betyder, når udviklingsministeren understreger vores forbehold angående den fælles flygtninge- og invandrerpolitik. Han gik ind for, at vi går med fuld musik ind i at udnytte de muligheder, der ligger for migration.

Lone Dybkjær spurgte, hvorfor det papir, man sidder og taler om, er stempelt fortroligt. Er der blot tale om en dårlig vane fra Kommissionen?

Hun ville gerne vide, om der blot er tale om en rutinemæssig revision, eller der har vist sig problemer undervejs?

Er der noget nyt i afsnittet om tilbagesendelse?

Formanden sagde i anledning af Lone Dybkjærs spørgsmål om det fortrolige papir, at drøftelsen i Europaudvalget foregår på grundlag af udviklingsministerens mundtlige forelæggelse, men så har Europaudvalget til støtte Kommissionens oplæg. Da der er tale om et forhandlingsmandat til Kommissionen, er det stempelt fortroligt, hvilket indebærer, at Europaudvalget ikke kan offentliggøre det.

Udviklingsministeren svarede Frank Aaen, at Cotonou-aftalerne udgør rammen for det hele – altså den overordnede paraply – og at handelsaftalerne er en del af det. Selve forhandlingerne foregår i EPA-regi.

Udviklingsministeren syntes, Steen Gade havde foretaget en udmærket gennemgang af de vigtige punkter i revisionen, og understregede den stærkere fokus på 2015-målene. Infrastrukturprojekter på tværs af de afrikanske landegrænser er meget vigtige, idet de kan være med til at skabe en økonomisk vækst, som Afrika har brug for.

Hun var enig med Steen Gade i betydningen af migration som led i udviklingen og i fattigdomsbekæmpelsen. Men vi har jo et forbehold, som hun mente, hun anstændigvis var nødt til at nævne i den forbindelse, idet hun måtte gøre opmærksom på, at man her drøfter ting, som vi ikke kan deltage i på grund af vores forbehold.

Udviklingsministeren svarede Lone Dybkjær, at der faktisk var nogle få lande – heriblandt Danmark – som ikke mente, vi behøvede lave en revision nu, men da der i en række lande var et ønske om det, gik vi med til det, og udviklingsministeren syntes faktisk, vi havde fået nogle vigtige punkter med. Hun tilsluttede sig formandens fortolkning af, hvorfor papiret var stemplet fortroligt.

Steen Gade bad regeringen arbejde for, at vi hjælper landene med et opbygge et skattesystem, så de kan få nogle penge i kassen, når deres toldsatser sættes ned.

Han spurgte, om det, regeringen har skrevet om migration, betyder, at den vil være mere restriktiv, eller vil den være åben over for migration?

Frank Aaen henviste til, at der på side 5 i det oversendte, hemmeligtstemplede notat står: "Forhandlingerne vil fortsætte med de AVS-lande, som endnu ikke har indgået en fuldstændig økonomisk partnerskabsaftale." Humlen er, at en fuldstændig økonomisk partnerskabsaftale også indeholder aftaler vedrørende tjenesteydelser.

Udviklingsministeren var enig med Steen Gade i, at det selvfølgelig er vigtigt, i det øjeblik man reducerer toldsatserne, at man finder alternative indtægtskilder. Det arbejder man også med i regeringens Afrikakommission.

Udviklingsministeren sagde i svaret til Frank Aaen, at målet for Kommissionen selvfølgelig er fuldstændige EPA-aftaler, som omfatter det hele, men forudsætningen for, at man kan nå dertil, er, at der hos landene selv er et ønske om at medtage tjenesteydelser.

Hun syntes, det er vigtigt, at der er et samspil mellem migration og udvikling, og at udviklingen sker i et reelt partnerskab imellem landene. Revisionen af Cotonou-aftalerne skyldes bl.a., at en række medlemslande ønsker, at fristen for tilbagetagelse bliver kortere.

Svend Auken mente godt, man kunne forestille sig fulde partnerskabsaftaler, uden at der er liberalisering med, hvis landene ikke ønsker det. Han advarede mod, at man giver Kommissionen mandat til at presse lande, der ikke vil være med til liberalisering.

Frank Aaen sagde, at det netop er problemstillingen. Han var lidt mere skeptisk over for Kommissionen end Svend Auken.

På den baggrund kunne Enhedslisten ikke være med til forhandlingsoplægget.

Udviklingsministeren sagde, at regeringens udgangspunkt for så vidt angår handelspolitikken er fuldstændig uændret.

Formanden konkluderede, at der ikke var konstateret et flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet dog Enhedslisten havde udtrykt sig imod det.

11. Sri Lanka

– *Konklusioner*

Rådsmøde 2925+2926 – bilag 4 (tillæg til samlenotat)

Udenrigsministeren: Jeg forventer bred enighed om rådskonklusioner om den aktuelle humanitære krise på Sri Lanka. På dansk foranledning er rådskonklusionerne blevet skærpet med fremhævelse af den humanitære krise, de alvorlige menneskerettighedskrænkelser, kravet om at international humanitær folkeret respekteres, en opfordring til øjeblikkelig våbenhvile samt fuld og uhindret adgang for humanitær hjælp.

Udover rådskonklusioner arbejdes der bl.a. på dansk initiativ for hurtig udsendelse af en ministertrojka til Colombo, hvilket dog møder srilankansk modstand.

På baggrund af den alvorlige humanitære situation er der taget en række danske initiativer:

Jeg tog selv kontakt til den srilankanske udenrigsminister den 6. februar og meddelte ham ganske tydeligt, at situationen med forfærdelige civile lidelser er fuldstændig uacceptabel. Jeg understregede desuden, at:

- International humanitær folkeret skal respekteres af begge parter.
- Det er afgørende med humanitær våbenhvile og fuld og uhindret adgang for nødhjælp.
- Civile skal kunne forlade konfliktområdet. Det er særdeles vigtigt, at civile, der i stigende antal kommer ud af kampzonen, behandles i overensstemmelse med de internationale standarder. FN og International Røde Kors har en central rolle i modtagelsen af de internt fordrevne og må gives adgang, understregede jeg.
- Der skal være sikkerhed for disse nødhjælpsarbejdere.

I min efterfølgende samtale med den indiske udenrigsminister den 7. februar diskuterede vi, hvad der kan gøres internationalt. Blandt andet muligheden for, at Indien tager en mere aktiv rolle i forhold til en fremtidig politisk proces. Den indiske udenrigsminister sagde, at Indien havde fremført tre krav over for Sri Lankas præsident: De civile må reddes, der må ikke skydes ind i de sikre zoner, og de civile må have mulighed for at leve et normalt liv inden for de sikre zoner.

Jeg har to gange drøftet situationen i Sri Lanka med min norske kollega. Vi blev enige om, at situationen i Sri Lanka skulle drøftes på det nordiske udenrigsministermøde i Oslo den 9. februar, hvorfra vi udsendte en fælles pressemeddelelse med opfordring til humanitær våbenhvile og til, at nødhjælp og internationale observatører skal have adgang til konfliktområdet.

Udenrigsministeren har netop bevilget 10 mio. kr. til ekstra nødhjælp.

Jeg mener, at international bevågenhed er afgørende i forhold til en kommende politisk proces omkring udviklingen i det nordlige og østlige Sri Lanka. Presset på præsidenten for Sri Lanka skal fastholdes.

Uden en politisk løsning er det ikke muligt at skabe en varig fred. LTTE står særdeles svagt nu. Det er sandsynligt, at LTTE nu i højere grad vil benytte guerillataktik og selvmordangreb.

Men det kan man jo forsøge at forebygge gennem en inklusiv fredsproces med reel selvbestemmelse i de tamilske områder inden for en samlet srilankansk stat. Det har regeringen imidlertid endnu ikke taget skridt til, selv om den srilankanske udenrigsminister i samtalen med mig lovede en forfat-

24. Europaudvalgsmøde 20/2 2009

ningsændring med mere decentralisering og mere selvstændighed i de tamilske områder. Det er vigtigt, at den proces kommer i gang nu.

Steen Gade var glad for, at udenrigsministeren gjorde så meget ud af sagen, og pegede på, at 10.000 mennesker i Danmark stammer fra Sri Lanka, heraf er 6.000 danske statsborgere. Han var enig i, at vi må lægge et meget større pres på regeringen i Colombo, idet der er risiko for et totalt blodbad.

12. Irak

– *Konklusioner*

Rådsmøde 2925+2926 – bilag 3 (tillæg til samlenotat)

Udenrigsministeren nævnte ikke dette punkt.

**13. Forhandlingsmandat til Kommissionen med henblik på
iværksættelse af forhandlinger om en ny aftale med Moldova**

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 2925+2926 – bilag 5 (tillæg til samlenotat)

Udenrigsministeren nævnte ikke dette punkt.

**Punkt 3. Samråd med udviklingsministeren om samrådsspørgsmål H
vedr. status i forhandlingerne med AVS-landene om EPA'er**

EUU alm. del (08) – samrådsspørgsmål H (vedlagt)

KOM (2007) 0717 – svar på spørgsmål 21

Udvalgsmødereferat:

EUU alm. del (072) – bilag 305, side 887 (seneste behandling i

EUU 23/5-08)

Samrådsspørgsmålet havde følgende ordlyd:

”Ministeren bedes redegøre for status i EU's forhandlinger med AVS-landene om de såkaldte økonomiske partnerskabsaftaler (EPA'er).”

Steen Gade motiverede samrådsspørgsmålet, som lå i forlængelse af flere debatter, man havde haft i Folketinget.

Udviklingsministeren: Jeg vil gerne takke udvalget for, at man har givet mig denne mulighed for at komme med en status over forhandlingerne med AVS-landene om de såkaldte økonomiske partnerskabsaftaler, EPA'erne.

I 2008 og i de første måneder af i år er der kun indgået én ny foreløbig vareaftale. Det er med Zambia. Nogle af de indgåede foreløbige aftaler er blevet teknisk gennemgået og oversat til de relevante sprog. Det har navnlig taget meget lang tid at oversætte aftalerne og de meget omfangsrige bilag til alle EU-sprogene. Der er underskrevet endelige og fuldstændige aftaler med AVS-lande i Vestindien, og meddelelse herom er givet til WTO. De foreløbige vareaftaler med Centralafrika – dvs. med Cameroun – og med Elfenbenskysten er blevet underskrevet, og meddelelse herom er givet til WTO. Der er åbnet for underskrivelse af den foreløbige vareaftale med Ghana. Kommissionen forventer, at der kan underskrives andre foreløbige varehandelsaftaler i løbet af det kommende halve år, når teksterne foreligger. Det er med SADC, EAC og Stillehavsregionen.

Kommissionen har i 2008 og i 2009 fortsat forhandlingerne med de AVS-lande, der er indgået foreløbige vareaftaler med. Der forhandles om indgåelse af egentlige EPA-aftaler, der omfatter flere forhandlingsemner end varehandel. Forhandlingerne går ikke hurtigt.

Kommissionens udgangspunkt i forhandlingerne er retningslinjerne i den fuldstændige aftale, der er indgået med AVS-landene i Vestindien. Den indeholder udover bestemmelser om liberalisering af varehandel bl.a. også bestemmelser om liberalisering af tjenesteydelser.

Der har også været kontakt mellem Kommissionen og AVS-lande, der ikke er indgået foreløbige vareaftaler med. Men det går fortsat ret langsomt med forhandlingerne. Der er endnu ikke opnået væsentlige konkrete og afsluttende resultater af disse videre forhandlinger.

I de foreløbige vareaftaler, der er indgået, er der bestemmelser om, at parterne forpligter sig til at indgå aftaler om tjenesteydelser, investeringer osv. inden den 1. januar 2009. Det er ikke sket. Kommissionen har imidlertid nu tilkendegivet, at det væsentlige må være at få forhandlet brugbare aftaler. Her vil jeg

gerne understrege, at der ikke er bestemmelser i EU's markedsadgangsforordning, der automatisk indebærer, at de AVS-lande, der ikke havde forhandlet færdige aftaler inden den 1. januar 2009, automatisk bliver omfattet af EU's generelle toldpræferencer. Der er således ikke noget umiddelbart tidspres.

Indtil nu er der indgået foreløbige vareaftaler med i alt 36 AVS-lande. 13 af disse AVS-lande – i Vestindien – har indgået komplette EPA-aftaler. 42 AVS-lande har indtil videre valgt ikke at indgå en foreløbig vareaftale. 31 af disse lande er mindst udviklede. De er fortsat begunstiget af EU's såkaldte "Alt undtagen våben"-toldpræferencer.

10 AVS-lande, som ikke har indgået aftaler, og som ikke er mindst udviklede, vil skulle basere sig på EU's almindelige generelle toldpræferencer under GSP-ordningen. Sydafrika fortsætter med den særlige handels- og udviklingsaftale, som landet allerede har med EU. Der vil imidlertid fortsat kunne forhandles om deltagelse i en EPA-aftale, hvis Sydafrika skulle ønske det.

Kommissær Ashton har for kort tid siden aflagt besøg i Sydafrika. Hun har også haft drøftelser med nogle af de andre SADC-lande i regionen. Selv om der ikke synes at have været tale om egentlige forhandlinger under besøget, så synes det at have åbnet op for nye forhandlinger både med Sydafrika og med andre SADC-lande i regionen.

Der forhandles om fuldstændige EPA-aftaler med de AVS-lande i Det østlige Afrika, der har indgået foreløbige vareaftaler med EU. Det går langsomt, og der vil næppe være resultater før senere på året. Både med AVS-lande i Vestafrika og i Centralafrika forhandles der – især på mere teknisk niveau. I forhandlingerne med AVS-landene i Stillehavet synes der ikke at være de store fremskridt.

Jeg vil gerne tilføje, at der blev afholdt et første fælles møde mellem landene i COMESA, altså Common Market for Eastern and Southern Africa, EAC, altså East African Community, og SADC, altså South African Development Community, i Uganda den 22.-25. oktober 2008. Der var dér forslag om at slå de tre organisationer sammen til ét frihandelsområde. Selv om det ikke synes at være noget, der sker lige straks, så rummer det jo perspektiver også for EPA-vareaftalerne. En af grundene til, at det går langsomt med forhandlingerne med AVS-landene i det østlige Afrika, er faktisk, at de også forhandler om etablering af et egentlig fællesmarked.

Rådet drøftede de igangværende forhandlinger på mødet den 10.-11. november 2008. Europaudvalget har modtaget referat af mødet. Jeg vil blot nævne, at den nye handelskommissær Ashton var positiv og ønskede at bidrage til udviklingslandenes økonomiske udvikling.

Sammen med udviklingsministrene fra Nederlandene og Irland havde jeg inden rådsmødet i november måned sendt et brev til kommissær Ashton. I brevet var der bl.a. på dansk foranledning en opfordring til at afholde et uformelt møde på ministerniveau mellem AVS-lande og EU med henblik på uformelle politiske drøftelser om EPA forhandlingerne. Et sådant møde har i længere tid været et udtrykkeligt ønske fra flere afrikanske AVS-lande. På rådsmødet tilkendegav kommissær Ashton, at hun ville se nærmere på forslaget – hun forestillede sig umiddelbart, at "dialogmøder" på regional basis ville være det mest nyttige og praktiske.

Formålet med en uformel AVS-EU ministerdrøftelse kunne – udover at imødekomme AVS-landenes ønske – især være at bidrage til en tillidsskabende dialog, der kunne fremme de videre forhandlinger. Dermed ønsker man dog ikke at anfægte, at de egentlige forhandlinger fra EU's side føres af Europa-kommissionen.

Udviklingsministrene i Tyskland, Luxembourg og Portugal har senere fulgt op på det brev, som jeg som sagt sendte sammen med mine kolleger fra Irland og Nederlandene, med en ny henvendelse til Kommissionen, som henviser til vores første brev til Kommissær Ashton.

Handelskommissær Catherine Ashton og udviklingskommissær Louis Michel har svaret på brevet, som jeg sendte sammen med mine to kolleger. De to kommissærer anerkender behovet for fleksibilitet i forhandlingerne. De tilkendegiver, at de vil undersøge, hvordan der bedst kan skabes tillid i forhandlingsprocessen. De erklærer sig rede til at se nærmere på eventuelle handelsforvridende situationer. Imidlertid undlader de to kommissærer direkte at omtale det danske, irske og nederlandske forslag om et fælles uformelt EU/AVS ministermøde om EPA-forhandlingerne.

På det uformelle EU-udviklingsministermøde i Prag den 29.-30. januar 2009 tilkendegav det tjekkiske formandskab, at det ikke havde planer om et møde mellem AVS-ministre og EU-udviklingsministre samt Kommissionen. Imidlertid har AVS-landene senest i december 2008 udtrykt bekymring over, at der ikke er blevet afholdt et sådant møde på ministerniveau. Jeg er derfor indstillet på endnu en gang at rejse spørgsmålet, herunder også om muligheden for at afholde det påtænkte møde under det svenske formandskab.

Lad mig til slut understrege, at i drøftelserne om EPA-forhandlingerne – i Bruxelles og andre steder – er retningslinjerne for regeringen fortsat Folketingets vedtagelser V 41 og V 62. De er stadig et godt grundlag for den danske indsats.

Steen Gade opfattede det som en tillidsskabende foranstaltning, at man ville holde et fælles møde, og håbede, det ville ske snart, helst i begyndelsen af det svenske formandskab.

Han ville gerne have bekræftet, at det var landene i Vestindien, som selv havde ønsket at få tjenesteydelser med i den aftale, der er indgået.

Han spurgte, om der var et tidspres, f.eks. fordi de midlertidige vareaftaler udløber.

Endelig spurgte han, om der er nogle lande, som nu er helt udenfor.

Lone Dybkjær syntes, det kunne være nyttigt, om Europaudvalget kunne få udviklingsministerens talepapir over elektronisk, således at man kunne ekspedere det videre til de mange interesserede uden for dette lokale.

Hun syntes, det var fint, at man gjorde noget tillidsskabende, og syntes, det var underligt, at nogle lande sagde, de ikke gad holde et fælles møde.

Hun sad med en fornemmelse af, at EU kræver for meget og giver for lidt. Eller er der tale om en ændret holdning fra EU's side, således at EU er blevet mere forstående?

Hun spurgte, om EU tager spørgsmålet om intellektuelle ejendomsrettigheder op, og hvad Danmark holdning hertil er.

Hvad er Danmarks holdning til beskyttelsen af geografiske produktnavne?

Kan udviklingslandene stadig væk få mulighed for at beskytte deres landbrugssektor over for den absolut ikke fair konkurrence fra EU?

Hun mente, vi bør øge støtten til landene, så de rent faktisk kan imødekomme nogle af de strenge krav til standarder. Hun mente godt, man kunne stille krav om miljø- og energirelevante standarder, men man kan kun gøre det, hvis man samtidig hjælper.

Frank Aaen syntes ikke, det var prangende, hvad der var sket. Han betegnede det som mærkeligt, at det var gået så langsomt med de forhandlinger, som skulle være til fordel for de fattige lande, og rejste det spørgsmål, om det er, fordi EU stiller for store krav til udviklingslandene.

I anledning af udviklingsministerens udtalelse om, at en af grundene til, at det gik så langsomt, var, at man er ved at lave et fællesmarked i Østafrika, spurgte han, om det ikke er sådan, at lige så snart man har lavet en aftale med ét land, hæmmer det det regionale samarbejde.

Svend Auken syntes, det var godt, at den danske regering tog udgangspunkt i de vedtagelser, der var sket i Folketinget. I vedtagelsen står der, at gensidige aftaler om at åbne op for tjenesteydelser skal være frivillige for udviklingslandene. Samtidig sagde udviklingsministeren, at Kommissionen forhandler ud fra det synspunkt, at det er obligatorisk. Når Kommissionen taler om komplette aftaler, er det netop liberaliseringen af tjenesteydelser, man sigter til. Er det ikke dér, hunden ligger begravet?

Socialdemokraterne kan helt tilslutte sig udviklingsministerens kritik af det tjekkiske formandskab og af Kommissionen og hendes kritik af den arrogante, der ligger i, at man ikke vil mødes med AVS-landene. Det ville være velgørende, hvis udviklingsministeren hurtig kunne sige til Europaudvalget, at efter kontakter med den svenske regering havde hun sikret sig, at der allerede i juli måned kunne blive afholdt et møde med AVS-landene.

Formanden sagde i anledning af Lone Dybkjærs ønske om en elektronisk oversendelse af udviklingsministerens talepapir, at det gik han ud fra, man kunne klare fra Europaudvalgets sekretariat, som får ministrenes talepapirer elektronisk.

I øvrigt henviste han til, at udviklingsministeren under dagsordenens punkt 3 ville forelægge et forhandlingsoplæg om en revision af Cotonou-aftalen.

Udviklingsministeren sagde, at hun mente, et fælles møde ville være utroligt relevant. Hun havde allerede taget kontakt til svenskerne, og vi har også kontakt med tyskerne, som er meget optaget af spørgsmålet. Hun var i øvrigt blevet gjort opmærksom på, at der er en anden mulighed, nemlig at koble et sådant møde på det årlige AVS/EU ministermøde, som i år finder sted i Europa i slutningen af maj måned. Hvis det ikke kan lade sig gøre, prøver vi at få det svenske formandskab til at tage handsken op.

Over for Steen Gade bekræftede udviklingsministeren, at landene i Vestindien selv havde bedt om at få tjenesteydelser omfattet.

Der er ikke noget tidspres. Ganske vist er waiveren udløbet, men den nye kommissær har en mere pragmatisk tilgang til tidsfristen end den forrige.

I relation til Lone Dybkjærs spørgsmål om, hvorvidt EU kræver for meget og giver for lidt, sagde udviklingsministeren, at Danmark kan tage en del af æren for, at Kommissionen kommer med et oplæg, som indebærer lange overgangsordninger.

Hun var ked af, hvis Svend Auken fortolkede det, hun sagde, på den måde, at det er en forudsætning for at indgå en varig aftale, at tjenesteydelser kommer med, men det er klart, at det er Kommissionens udgangspunkt, at man vil lave fuldstændige aftaler. Vi følger det, vi har besluttet tidligere i Folketinget.

Hun kunne ikke svare på Lone Dybkjærs spørgsmål om de geografiske produktnavne.

Til gengæld for de krav, vi stiller, bidrager vi til at hjælpe udviklingslandene gennem det integrerede framework. Vi vil fortsætte med at hjælpe, således at udviklingslandene kan leve op til de krav, der stilles.

Når det går så langsomt med forhandlingerne, sagde udviklingsministeren til Frank Aaen, skyldes det dels det, udviklingsministeren havde nævnt om Østafrika, dels den manglende tætte dialog mellem udviklingslandene og Kommissionen. Vi har forsøgt at bidrage til at få genskabt den dialog, og her var udviklingsministeren faktisk fortrøstningsfuld.

Frank Aaen fandt ikke udviklingsministeren svar på, hvorfor det går så langsomt, fyldestgørende. Han fastholdt, at det først og fremmest er, fordi Kommissionen vil påtvinge udviklingslandene en liberalisering på tjenesteydelsesområdet og på det finansielle område. Det betegnede han som fuldstændigt ude i hampen, når man tænker på den krise, der er i verden i øjeblikket.

Han fastholdt ligeledes, at det forhold, at man laver en aftale med ét land, gør aftaler med andre lande sværere.

Han mente, de handelspræferencer, der indgår, om få år vil være generelle handelspræferencer på grund af WTO, og hvis det er korrekt, kunne han godt forstå, at der var nogle udviklingslande, der ikke ville indgå en aftale.

Lone Dybkjær henviste med hensyn til de geografiske betegnelser til, at der i sin tid havde været et problem med Sydafrika, som ikke måtte kalde en vin for portvin. Hun mente, Danmark burde være konsekvente og ikke støtte, at geografiske navne var forbeholdt bestemte områder.

Formanden mente ikke, de geografiske betegnelser hang sammen med EPA-aftalerne.

Udviklingsministeren svarede Frank Aaen, at hvis man laver en aftale med ét land, afskærer det ikke det pågældende land fra at lave aftaler med nabolandene.

Hun mente ikke, at de handelspræferencer, som indgår i EPA-aftalerne, om få år vil være generelle WTO-handelspræferencer.

Udviklingsministeren sagde i anledning af Lone Dybkjærs bemærkninger, at så vidt hun vidste, drøftede man ikke geografiske betegnelser i forbindelse med Cotonou-aftalerne, men i WTO. Sydafrika har jo en særlig handelsaftale

24. Europaudvalgsmøde 20/2 2009

med EU, som hun gik ud fra tog hensyn til det gældende WTO-regelsæt, men det var gætteeri.

FO Punkt 4. Rådsmøde nr. 2927 (retlige og indre anliggender) den 26.-27. februar 2009

Punkterne 1-10 hører under Justitsministeriets ressort og blev forelagt af justitsministeren.

Punkterne 11-20 og 22 hører under Integrationsministeriets ressort og blev forelagt af integrationsministeren.

Justitsministeren: Torsdag og fredag i næste uge afholdes det første rådsmøde om retlige og indre anliggender under det tjekkiske formandskab.

Udvalget har modtaget et samlenotat om de væsentligste sager på rådsmødet, og som det fremgår, er der denne gang tale om forholdsvis få sager inden for mit ansvarsområde.

Indledningsvis kan jeg oplyse, at punkt 6 om direktivet om skibsforurening forelægges med henblik på forhandlingsoplæg. De øvrige sager forelægges til orientering.

Jeg vil i det følgende koncentrere mig om de væsentligste af sagerne, men udvalget er naturligvis velkommen til også at spørge til de sager, som jeg ikke selv nævner.

Integrationsministeren: Jeg forelægger dagsordenspunkterne 11 til 20. Alle punkterne er til orientering.

Jeg vil i dag nævne de væsentligste punkter, det vil sige punkterne 11 til 15 og punkt 20.

For så vidt angår de øvrige punkter henvises til det oversendte samlenotat.

Dagsordenpunktet vedrørende Kommissionens præsentation af et forslag om etablering af en mekanisme for styringen af store IT-systemer samt dagsordenpunktet vedrørende Visumkodeksen er taget af dagsordenen til rådsmødet.

Punktet om IT-systemer er taget af, idet Kommissionen endnu ikke har fremsat det forslag, som Kommissionen ville præsentere på rådsmødet.

Jeg vender tilbage til Visumkodeksen senere i min forelæggelse.

Afslutningsvis vil jeg på baggrund af et ønske fra et af udvalgets medlemmer under forelæggelsen den 26. november 2008 forud for rådsmødet i november kort orientere om EU's samlede migrationsstrategi.

1. E-justice

- *Status for gennemførelse af E-justice handlingsplanen*

Rådsmøde 2927 – bilag 2 (samlenotat side 4)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (08) – bilag 109, side 248 (seneste behandling i

EUU 14/11-08 – ingen omtale)

EUU alm. del (06) – bilag 382, side 1431 (sidst behandlet i EUU 8/6-07)

Justitsministeren nævnte ikke dette punkt.

2. Rådets rammeafgørelse om forebyggelse og bilæggelse af konflikter om jurisdiktion i straffesager

- *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 2927 – bilag 2 (samlenotat side 13)

EUU alm. del (08) – bilag 212 (grundnotat af 10/2-08)

Justitsministeren: Forslaget har til formål at indføre et system for håndteringen af konflikter mellem medlemsstater, som har straffemyndighed i forhold til den samme konkrete lovovertrædelse – dvs. kompetence til at indlede en straffesag.

Forslaget indeholder bl.a. regler om pligt til at udveksle oplysninger om verserende straffesager og regler om, hvordan eventuelle jurisdiktionskonflikter kan løses.

Det er vigtigt at understrege, at forslaget ikke har til formål at harmonisere medlemsstaternes nationale regler om straffemyndighed. Endvidere bliver en medlemsstat ikke forpligtet til at overføre retsforfølgningen til en anden medlemsstat eller til at overtage retsforfølgningen fra en anden medlemsstat.

Forslaget drøftes fortsat på arbejdsgruppeniveau. Formandskabet har dog fundet det hensigtsmæssigt, at Rådet allerede nu fastlægger nogle hovedlinjer vedrørende anvendelsesområdet og måden, hvorpå medlemsstaterne skal kontakte hinanden, hvis der opstår en jurisdiktionskonflikt.

Formandskabet ønsker således tilslutning til, at forslaget kun skal omfatte sager, hvor der er grund til at være opmærksom på det såkaldte *ne bis in idem*-princip, dvs. princippet om, at en person ikke må retsforfølges to gange for samme forbrydelse.

Formandskabet ønsker endvidere tilslutning til, at kontakten mellem medlemsstaterne kan ske uformelt og direkte mellem de kompetente myndigheder – altså uden særlige formkrav og uden unødvendige og forsinkende mellemled.

Fra dansk side støtter vi, at der alene indføres pligt til at kontakte andre medlemsstater i de tilfælde, hvor der kan være risiko for, at en person retsforfølges flere gange for samme forbrydelse. Som udgangspunkt vil en sådan dobbelt retsforfølgning stride mod *ne bis in idem*-princippet, og det giver derfor god mening, at medlemsstaterne i sådanne tilfælde forpligtes til at tale sammen for at afklare, hvor en straffesag mest hensigtsmæssigt gennemføres.

Det ligger også i fin tråd med den danske holdning, at kontakten sker uformelt og direkte mellem de myndigheder, der er kompetente til at løse jurisdiktionskonflikter. I nogle medlemsstater vil det kunne være en lokal undersøgelsesdommer, mens det i andre medlemsstater eksempelvis vil kunne være en regional anklager eller et justitsministerium.

Som nævnt skal Rådet i denne omgang kun drøfte visse hovedlinjer. Jeg vil derfor ikke i dag komme nærmere ind på forslagetets øvrige elementer, der navnlig angår muligheden for at inddrage Eurojust ved løsningen af jurisdiktionskonflikter.

Karina Lorentzen Dehnhardt syntes, det var positivt, at man ikke kunne retsforfølge folk for noget to gange, men spurgte, hvor væsentligt problemet er. Hun ville gerne vide, om man i Danmark på det punkt har haft jurisdiktionskonflikter med andre lande.

Justitsministeren nævnte som eksempel, at hvis en person forsøgte at indsmugle narkotika fra Amsterdam til København og blev afsløret i Kastrup, vil både Holland og Danmark kunne gennemføre en straffesag. I en sådan situation vil Københavns politi tage kontakt til myndighederne i Holland for at opnå en aftale om, hvor sagen skal gennemføres. Man vil i den forbindelse bl.a. kunne lægge vægt på, hvor den pågældende er anholdt, og hvor vidner og eventuelt medskyldige befinder sig. Hvis man bliver enige om, at det er mest hensigtsmæssigt, at man fører sagen i Holland, vil man kunne overføre personen i overensstemmelse med reglerne i den europæiske konvention fra 1972.

3. Forhandlingsmandat for en aftale om gensidig retshjælp mellem Den Europæiske Union og Japan

– *Vedtagelse*

Rådsmøde 2927 – bilag 2 (sammenotat side 21)

Justitsministeren: Dagsordenens punkt 3 angår et forslag om, at Rådet bemyndiger formandskabet til at indlede forhandlinger mellem EU og Japan om en retshjælpsaftale på det strafferetlige område. Det er Japan, som gennem længere tid har udtrykt ønske om en sådan aftale.

Jeg tror, at det er rigtigst af mig ikke at gå nærmere ind i detaljerne i mandatudkastet, da medlemsstaterne jo ikke på forhånd bør afsløre deres positioner i forhold til, hvor langt man er villig til at gå i forhandlingerne med Japan.

Men jeg kan sige så meget, at mandatudkastet tager udgangspunkt i retshjælpsaftalen mellem EU og USA. Og det fremhæves bl.a. som noget helt centralt, at en retshjælpsaftale skal indeholde de nødvendige garantier vedrørende menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder, herunder navnlig i forbindelse med spørgsmålet om dødsstraf, som stadig er en del af japansk ret.

Fra dansk side støtter vi, at EU nu indleder forhandlinger med Japan, så medlemsstaterne kan få et mere ensartet grundlag for at behandle sager om retshjælp i straffesager i forhold til Japan.

4. Udnævnelse af direktøren for Europol

– *Drøftelse*

Rådsmøde 2927 – bilag 2 (samlenotat side 26)

Justitsministeren: Herudover vil jeg kort nævne dagsordenens punkt 4 om udnævnelse af ny direktør for Europol. Sagen er beskrevet nærmere i samlenotatet, side 26, hvortil jeg kan henvise.

Som det fremgår af samlenotatet, udløber den nuværende direktørs embedsperiode til april, og der skal derfor udpeges en ny direktør.

Formandskabet har lagt op til at drøfte sagen under frokosten torsdag, og det er håbet, at Rådet hurtigt kan samles om en kandidat. Det kan vi fra dansk side naturligvis kun støtte, så Europol ikke kommer til at stå uden direktør fra april.

Jeg håber i øvrigt på udvalgets forståelse for, at jeg ikke i dag kan komme nærmere ind på de enkelte kandidaters forhold. Det skylder man efter min opfattelse både den kandidat, som vælges, og de kandidater, som ikke vælges.

5. SIS II

a) Status

– *Orientering*

KOM (2005) 0236, KOM (2005) 0230 og KOM (2005) 0237

Rådsmøde 2927 – bilag 2 (samlenotat side 29)

KOM (2005) 0230 – bilag 1 (grundnotat af 13/9-05)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (08) – bilag 109, side 260 (seneste behandling i EUU 14/11-08)

EUU alm. del (08) – bilag 41, side 51 (behandlet i EUU 10/10-08)

Rådsmøde 2887 – bilag 4 (skriftligt forelagt i forbindelse med RIA 24-25/07-08)

EUU alm. del (072) – bilag 164, side 504 (behandlet i EUU 22/2-08)

b) Rådskonklusioner om det videre arbejde med projektet

– *Vedtagelse*

KOM (2005) 0236, KOM (2005) 0230 og KOM (2005) 0237

Rådsmøde 2927 – bilag 2 (samlenotat side 29)

KOM (2005) 0230 – bilag 1 (grundnotat af 13/9-05)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (08) – bilag 41, side 51 (senest behandlet i EUU 10/10-08)

Rådsmøde 2887 – bilag 4 (skriftligt forelagt i forbindelse med RIA 24-25/07-08)

EUU alm. del (072) – bilag 164, side 504 (behandlet i EUU 22/2-08)

Justitsministeren: Den sidste sag, som jeg vil nævne, er punkt 5 om SIS II – altså anden generation af Schengeninformationssystemet. Punktet er sat på

dagsordenen for mødet i de blandede udvalg med Norge, Island, Schweiz og Liechtenstein, der finder sted i tilknytning til rådsmødet.

Det er jo en sag, som har været forelagt for udvalget flere gange, senest forud for rådsmødet om retlige og indre anliggender i november måned.

Som det fremgår af det oversendte samlenotat, vil formandskabet orientere om status for arbejdet med SIS II, og der er i den forbindelse lagt op til vedtagelse af nogle rådskonklusioner om den videre proces med projektet.

Som udvalget tidligere er blevet orienteret om, har arbejdet med at udvikle anden generation af Schengeninformationssystemet været præget af en række tekniske vanskeligheder.

Da Rådet drøftede sagen i november, var det forventningen, at overgangen til SIS II kunne finde sted i september i år. Sagen er efterfølgende blevet drøftet på et uformelt rådsmøde i januar måned, og det står nu klart, at tidsplanen ikke kan overholdes.

På den baggrund lægger formandskabet nu op til, at Kommissionen skal gennemføre en tilbundsgående analyse af problemerne og af de mulige løsninger. Analysen skal være klar senest til maj, så Rådet herefter hurtigt kan træffe beslutning om den videre proces.

Fra dansk side støtter vi, at fokus på problemerne fastholdes og søges løst hurtigst muligt. Og der skal ikke være tvivl om, at vi fortsat ser SIS II som det endelige mål.

Vi vil selvfølgelig følge sagen ganske nøje, og det er utvivlsomt ikke sidste gang, udvalget kommer til at høre om SIS II-projektet.

FO 6. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af direktiv 2005/35/EF om forurening fra skibe og om indførelsen af sanktioner for overtrædelser

– *Orientering*

KOM (2008) 0134

Rådsmøde 2927 – bilag 2 (samlenotat side 33)

KOM (2008) 0134 – bilag 2 (grundnotat af 15/4-08)

Udvalgsmødereferat:

EUU alm. del (072) – bilag 315, side 963 (seneste behandling i EUU 30/5-08)

Justitsministeren: Den første sag, som jeg vil komme ind på, er dagsordenens punkt 6 om forslaget til direktiv om skibsforurening, der som nævnt forelægges med henblik på forhandlingsoplæg.

Direktivforslaget er fremsat som opfølgning på EF-Domstolens dom fra efteråret 2007, der annullerede rammeafgørelsen om skibsforurening. Med forslaget lægges der op til at flytte visse dele af den annullerede rammeafgørelse over i direktivet om skibsforurening.

Sagen blev senest forelagt for udvalget forud for rådsmødet om retlige og indre anliggender i juni sidste år.

Siden da er der på arbejdsgruppeniveau opnået enighed om forslaget, og det tidligere franske formandskab og nu det tjekkiske formandskab har derfor haft drøftelser med Europa-Parlamentet med henblik på at nå til enighed om forslaget.

Under drøftelserne med Parlamentet er der fremkommet nogle ændringsforslag. Jeg kan herom henvise til samlenotatet, side 35 og 36. Ændringsforslagene vurderes umiddelbart ikke at kunne samle støtte i Rådet, men det kan naturligvis ikke udelukkes, at medlemsstaterne i sidste ende vil være parat til at acceptere et eller flere af ændringsforslagene som led i et kompromis med Europa-Parlamentet.

Jeg vil i den forbindelse gerne nævne, at det fortsat er vores opfattelse, at direktivforslaget ikke har lovgivningsmæssige konsekvenser og heller ikke giver problemer i forhold til den grænsedragning, som Domstolen har foretaget mellem søjle 1 og søjle 3. Det gælder, uanset om ændringsforslagene fra Parlamentet måtte blive medtaget.

På rådsmødet vil formandskabet orientere om drøftelserne med Europa-Parlamentet. Som det ser ud nu, er det vurderingen, at der inden længe kan indgås en førstebehandlingsaftale med Parlamentet, og at direktivet derfor meget snart vil være klar til vedtagelse.

I det lys er det forventningen, at formandskabet vil lægge op til politisk enighed om direktivet.

FO Det vil vi fra dansk side tilslutte os. Danmark vil herefter kunne medvirke til, at medlemsstaterne på et kommende møde i Coreper tilslutter sig et udkast til førstebehandlingsaftale med parlamentet og efterfølgende formel vedtagelse i Rådet. Vi vil samtidig være parate til at acceptere eventuelle ændringsforslag, der ikke har lovgivningsmæssige konsekvenser.

Lone Dybkjær fremhævede det, justitsministeren sagde om, at Danmark er villig til at kigge på ændringsforslagene fra Europa-Parlamentet – bl.a. fordi man er indstillet på at indgå en førstebehandlingsaftale – og understregede det, justitsministeren havde sagt til sidst om, at man forholder sig fleksibelt til ændringsforslag, som ikke har lovgivningsmæssige konsekvenser. I den forbindelse mente hun godt, man kan gå ind for uagtsom forurening.

Karina Lorentzen Dehnhardt havde ingen indvendinger imod regeringens forhandlingsoplæg.

Frank Aaen spurgte, om det er korrekt forstået, at i dag er forurening til søs ikke kriminelt efter EU-lovgivningen, men at det efter det udkast til forfatnings-traktat, som ikke er blevet vedtaget, ville være det.

Svend Auken syntes, mange af de punkter, som justitsministeren ikke nævnte, vidner om et meget fornuftigt praktisk samarbejde mellem forskellige myndigheder, som Socialdemokraterne er interesseret i udvikler sig på en god måde. Det havde altid været et ønske fra Europaudvalget og Miljøudvalget, at man skulle gøre en større indsats på europæisk plan for at bekæmpe forureningen til søs. Når det ikke kan klares ved en rammeafgørelse, må vi klare det på anden vis.

Der er stillet nogle ændringsforslag fra Europa-Parlamentet, som vi i en dansk sammenhæng må være betænkelige ved. Men der kunne også være nogle, som vi kan gå ind for, idet de ikke krænker vores strafferetlige principper, og han gik ud fra, at det var de sidstnævnte, regeringen vil være positiv over for.

Justitsministeren sagde til Lone Dybkjær, at man godt efter dansk strafferet kan dømmes for skibsforurening til søs. Vi vil prøve på at opnå enighed, idet forslaget skal vedtages i overensstemmelse med proceduren for fælles beslutningstagning. Derfor er den danske holdning fleksibel i forhold til det resultat, der vil komme ud af forhandlingerne. Men vi foretrækker, at direktivforslaget vedtages uden ændringer.

Justitsministeren sagde i svaret til Svend Auken, at Europa-Parlamentet har stillet et ændringsforslag om tilbageholdelse af mistænkelige skibe. Det kan vi ikke støtte, men det har heller ikke støtte blandt de øvrige medlemsstater.

Justitsministeren sagde til Frank Aaen, at forslaget netop går ud på at forpligte landene til at sørge for, at forurening til søs bliver straffet, men det er stadig væk op til de enkelte lande at fastsætte straffens længde og størrelsen af bøderne. I dag er forurening til søs ikke kriminaliseret efter EU-retten.

Han henviste Frank Aaen til at stille et skriftligt spørgsmål om forfatnings-traktaten.

Lone Dybkjær syntes, hun havde fået et uklart svar. I dag har vi en straffebe-stemmelse, hvis der begås uagtsom forurening. Der er stillet to ændringsfor-slag fra Parlamentet. I det ene vil man begrænse det til groft uagtsom forure-ning. I det andet vil man ikke. Hun ville markere over for justitsministeren, at vi godt kan tage uagtsom forurening med.

Justitsministeren gentog, at det gælder i dansk ret. Da det gælder om at opnå enighed, mente hun, man måtte tale sig til rette om det landene imellem.

Lone Dybkjær pegede på, at der i papirerne står, at vi helst ser, at direktivforslaget bliver vedtaget uændret, og direktivforslaget taler om groft uagtsom forurening.

Justitsministeren sagde, at nogle af landene har store problemer med bestemmelsen om uagtsom forurening, og vi prøver at opnå enighed. Fra dansk side vil vi godt have, at det kommer med, men vi vil også gerne have, at der bliver enighed.

Lone Dybkjær accepterede dette, men mente, vores holdning under forhandlingerne måtte være, at vi godt kunne gå med til uagtsom forurening.

Anne Grete Holmsgaard tilsluttede sig dette synspunkt.

Formanden bad justitsministeren bekræfte, at EF-Domstolen havde tilsidesat de tidligere vedtagne rammeafgørelser, som skulle sikre en effektiv europæisk retsforfølgning af forurening til søs, idet der ikke var tilstrækkelig hjemmel til dem. Han havde forestået, at det foreliggende direktivforslag var i fuld overensstemmelse med de tidligere rammeafgørelser.

Justitsministeren delte Lone Dybkjærs synspunkt, og regeringen vil på rådsmødet kæmpe for, at uagtsomhed også kommer med. Men den vil stemme for det, der kan opnås enighed om.

Han bekræftede det, formanden sagde om de tidligere rammeafgørelser.

Pia Adelsteen syntes umiddelbart, det var en god idé, at landene samarbejder, når det drejede sig om havforurening, men hvis Frank Aaen har ret i, at man forsøger at få smuglet noget ind, der står i forfatningstraktaten, ville hun være skeptisk over for det. Derfor så hun frem til det skriftlige svar på Frank Aaens spørgsmål. Dansk Folkeparti kan dog stadig støtte regeringens forhandlingsoplæg.

Formanden konkluderede, at der ikke var konstateret et flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet dog Enhedslisten havde ytret sig imod det.

7. Schengen-evaluering af Schweiz: Orientering og drøftelse om udfaldet af folkeafstemningen i Schweiz den 8. februar 2009 om fortsættelse og udvidelse af den bilaterale aftale med EU om fri personbevægelighed

– *Orientering og indledende drøftelse*

Rådsmøde 2927 – bilag 2 (samlenotat side 42)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (08) – bilag 109, side 261 FO (forhandlingsoplæg forelagt 14/11-08)

(041) side 178 (behandlet i EUU 12/11-04)

Justitsministeren nævnte ikke dette punkt.

8. Forslag til Rådets afgørelse om Det Europæiske Fællesskabs undertegnelse af konventionen om værnetingsaftaler*

– *Vedtagelse*

KOM (2008) 0538

Rådsmøde 2927 – bilag 2 (samlenotat side 45)

* Forslaget er fremsat helt eller delvist med hjemmel i TEF, afsnit IV. Protokollen om Danmarks stilling, der er knyttet til Amsterdamtraktaten, finder derfor anvendelse.

Justitsministeren nævnte ikke dette punkt.

9. Rådets rammeafgørelse om tilrettelæggelsen og indholdet af udvekslinger af oplysninger fra strafferegistre mellem medlemsstaterne

– *Vedtagelse*

KOM (2005) 0690

Rådsmøde 2927 – bilag 2 (samlenotat side 49)

KOM (2005) 0690 – bilag 2 (grundnotat af 9/3-06)

Udvalgsmødereferat:

EUU alm. del (06) – bilag 382, side 1418 FO (forhandlingsoplæg forelagt 8/6-07)

Justitsministeren nævnte ikke dette punkt.

Karina Lorentzen Dehnhardt var opmærksom på, at forslaget var væsentligt forandret, og spurgte, i hvor høj grad der var taget hensyn til de meget kritiske høringssvar, der forelå.

Justitsministeren sagde, at sagen var sat på dagsordenen som et A-punkt med henblik på formel vedtagelse. Årsagen til, at han ikke nævnte den, er, at Europaudvalget har givet mandat allerede i 2007. Enhedslisten og Dansk Folkeparti var kritiske, men de øvrige partier støttede regeringens forhandlingsoplæg.

10. Rådets rammeafgørelse om styrkelse af personers proceduremæssige rettigheder, om fremme af anvendelsen af princippet om gensidig anerkendelse i forbindelse med afgørelser afsagt, uden at den pågældende selv var til stede under retssagen, og om ændring af:

- rammeafgørelse 2002/584/RIA om den europæiske arrestordre og om procedurerne for overgivelse mellem medlemsstaterne
- rammeafgørelse 2005/214/RIA om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse på bødestrafte
- rammeafgørelse 2006/783/RIA om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse på afgørelser om konfiskation
- rammeafgørelse 2008/978/RIA om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse på domme i straffesager om idømmelse af frihedsstraf eller frihedsberøvende foranstaltninger med henblik på fuldbyrdelse i Den Europæiske Union
- rammeafgørelse 2008/947/RIA om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse på domme og afgørelser om prøvetid med henblik på tilsyn med tilsynsforanstaltninger og alternative sanktioner
 - *Vedtagelse*
 - Rådsmøde 2927 – bilag 2 (samlenotat side 69)
 - EUU alm. del (072) – bilag 183 (grundnotat af 14/3-08)
 - Udvalgsmødereferater:
 - EUU alm. del (072) – bilag 315, side 951 (seneste behandling i EUU 30/5-08)
 - EUU alm. del (072) – bilag 237, side 719 (behandlet i EUU 11/4-08)

Justitsministeren nævnte ikke dette punkt.

11. Kommissionens rapport om gennemførelsen af opholdsdirektivet (2004/38/EF) om EU-borgeres og deres familiemedlemmers ret til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område

– *Drøftelse*

Rådsmøde 2927 – bilag 1 (samlenotat side 2)

EU-note (08) – E 22 (notat af 17/12-08 om Kommissionens rapport om opholdsdirektivet)

EUU alm. del (072) – Svar på spørgsmål 180 af 31/10 om ophold i medlemsstater for tredjelandsstatsborgere

EU-note (072) – E 57 (notat af 26/8-08 om behandling af opholdsdirektivet)

EU-note (072) – E 56 (oversigt af 21/8-08 over EU-domme om familiesammenføring og fri bevægelighed)

EU-note (072) – E 51 (notat af 28/7-08 om EF-Domstolens evaluering af krav om opholdstilladelse for tredjelandsborgere)

EU-note (072) – E 54 (notat af 8/10-03 om dom fra EF-Domstolen

vedr. retten til opholdstilladelse for udenlandske ægtefæller)

EU-note (072) – E 53 (notat af 24/7-02 om EF-Domstolens dom om opholdstilladelse til udlændinge som er gift med EU-statsborgere)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (08) – bilag 129, side 353 (seneste behandling i EUU 26/11-08)

EUU alm. del (08) – bilag 30, side 2 (besvarelse af samråd om Metock-dommen)

EUU alm. del (072) – bilag 463, side 1327 (behandlet i EUU 19/9-08)

EUU alm. del (072) – bilag 407, side 1219 (behandlet i EUU 12/8-08)

Integrationsministeren: Dette dagsordenspunkt er et led i de fortsatte drøftelser om Metock-dommens konsekvenser.

Derfor vil jeg gerne lige følge op på, hvad der er sket i sagen siden sidste gang, jeg forelagde den for udvalget.

På rådsmødet i slutningen af november sidste år havde vi en god drøftelse af de udfordringer på området for personers fri bevægelighed, der har vist sig i kølvandet på Metock-dommen.

På rådsmødet vedtog vi konklusioner, hvoraf det blandt andet fremgår, at alle tiltag må sættes ind for at bekæmpe omgåelse og misbrug af reglerne om personers fri bevægelighed.

Det fremgår også af rådskonklusionerne, at Rådet opfordrer Kommissionen til at offentliggøre retningslinjer for fortolkningen af opholdsdirektivet tidligt i 2009, og at Kommissionen skal overveje alle andre relevante og nødvendige forslag til, at medlemslandene kan imødegå omgåelse og misbrug af EU-reglerne på området.

Endelig fremgår det, at Rådet vil vende tilbage til sagen, når Kommissionen har fremlagt sin evalueringsrapport.

Det er derfor, sagen er på dagsordenen til dette rådsmøde, hvor Kommissionen præsenterer sin rapport om medlemslandenes gennemførelse af opholdsdirektivet i national ret. Medlemslandene forventes derefter at få mulighed for at komme med deres bemærkninger til rapporten og opholdsdirektivet.

Vedrørende Kommissionens rapport er det værd at bemærke, at rapporten er baseret på oplysninger fra før Metock-dommen og de seneste danske tilpasninger af bl.a. EU-opholdsbekendtgørelsen. Desuden har Kommissionen, som det synes, ikke været opmærksom på, at i Danmark er opholdsdirektivet gennemført i forskellige dele af lovgivningen. Noget er gennemført, inden vi fik direktivet.

Det er min klare opfattelse, at Danmark har gennemført opholdsdirektivets regler korrekt i dansk ret. Dermed lever vi op til vores forpligtelse.

Det er stadig regeringens mål at få ændret opholdsdirektivet, så medlemslandene igen kan stille krav om forudgående lovligt ophold i en anden medlemsstat, inden en tredjelandstatsborger kan familiesammenføres efter reglerne i opholdsdirektivet.

Vi arbejder målrettet blandt de øvrige EU-lande og over for Kommissionen for at fremme de danske synspunkter om muligheden for igen at stille krav om forudgående lovligt ophold i en anden medlemsstat, samt arbejder for andre tiltag for at bekæmpe misbrug af den frie bevægelighed.

Derfor støtter vi også en drøftelse af Kommissionens evalueringsrapport på det kommende rådsmøde.

Fra dansk side ser vi gerne, at Kommissionen i overensstemmelse med råds-konklusionerne fra november sidste år fremlægger sin fortolkende meddelelse så hurtigt som muligt.

Den fortolkende meddelelse forventes at indeholde Kommissionens bud på løsning af medlemslandenes problemer i forhold til bl.a. misbrug og omgåelse inden for opholdsdirektivets rammer. Meddelelsen vil bl.a. bygge på de drøftelser, der i øjeblikket finder sted i ekspertgruppen under Kommissionen.

På den måde vil Rådet snarest muligt få et fornyet grundlag til at drøfte spørgsmålet om omgåelse og misbrug af EU-reglerne – bl.a. Metock-sagen.

Yildiz Akdogan hæftede sig ved, at integrationsministeren sagde, punktet var et led i de fortsatte drøftelser af Metock-dommen, og henviste til mødet i november. Hun kunne se i en artikel i Mandag Morgen, at noget tyder på, at hverken integrationsministeren eller statsministeren egentlig havde arbejdet videre for at få vedtaget en ændring af opholdsdirektivet, og at ordføreren i Europa-Parlamentet havde sagt, at man havde haft fem drøftelser af rapporten i udvalget, men hun havde ikke hørt noget fra nogen danske politikere. Det undrede hende, idet hun havde fået det indtryk, hver gang integrationsministeren havde været i Europaudvalget, at der var mange lande, der mente, at opholdsdirektivet skulle ændres.

Anne Grete Holmsgaard hæftede sig ved integrationsministerens udtalelse om, at Danmark arbejder målrettet i forhold til de andre lande, og forstod der-

for ikke, hvorfor integrationsministeren ikke havde haft kontakt til Europa-Parlamentet undervejs. Hun spurgte, hvilke kontakter Danmark har haft til andre EU-lande. Europa-Parlamentet, som har medbestemmelse i denne sag, mener ikke, direktivet skal ændres, og Kommissionen mener heller ikke, det skal ændres. Derfor spurgte hun, hvad integrationsministerens strategi er på nuværende tidspunkt. SF mener ikke, opholdsdirektivet skal ændres, men det mener integrationsministeren jo.

Lone Dybkjær var dækket af Anne Grete Holmsgaards synspunkt. Hun delte ikke integrationsministerens opfattelse af opholdsdirektivets forfærdelighed.

Svend Auken var enig med integrationsministeren i, at ulovligheder skal bekæmpes, men det er ikke det, det drejer sig om. Det afgørende er, hvor mange regeringer der er enige med Danmark i, at vi skal ændre opholdsdirektivet.

Integrationsministeren pointerede med hensyn til status for forhandlingerne om Metock-dommen, at regeringen har indgået en aftale med Dansk Folkeparti om at få retstilstanden bragt tilbage til, hvad den var før Metock-dommen, og det arbejder den stadig væk på. Integrationsministeren følte ikke, hun skulle starte med at overbevise Europa-Parlamentet. Hun ville starte med at overbevise sine kolleger i Rådet, og derefter skulle hun overbevise Kommissionen, idet man ikke kan ændre et direktiv, uden at Kommissionen kommer med et forslag. Hun vurderede det sådan, at det i de politiske forhandlinger med kollegerne i Rådet drejede sig om at få større og større forståelse for, at den dom er fuldstændig skæv og fuldstændig i strid med det, som hele Ministerrådet er enige om, nemlig at man skal bekæmpe illegal indvandring. Derfor mente hun, det var utroligt vigtigt, at man på sidste rådsmøde fik vedtaget nogle rådskonklusioner med enstemmighed, og at man ved en anden lejlighed fik en passus ind i integrationspakken. Vi har nået resultater, hver gang sagen har været diskuteret på et rådsmøde. Integrationsministeren tilføjede, at hun aldrig havde lovet, at vi fik ændret opholdsdirektivet fra den ene dag til den anden. Det er en meget lang proces.

Anne Grete Holmsgaard undrede sig over, at integrationsministeren ikke havde taget kontakt til Parlamentet, idet hun ofte havde været ude for, at danske ministre kontaktede medlemmer af Europa-Parlamentet og skrev breve til kommissionsformanden og parlamentsformanden. Er det ikke korrekt, at integrationsministeren ikke har taget kontakt til Parlamentet?

Yildiz Akdogan pegede på, at når Danmark siger, vi arbejder målrettet med at få ændret opholdsdirektivet, er det vigtigt at få Parlamentet med. Parlamentsudvalget har holdt fem møder, og man har intet hørt fra den danske minister eller fra de danske medlemmer af Europa-Parlamentet, som repræsenterer regeringspartierne.

Integrationsministeren fastholdt, at strategien er, at hun først vil overbevise kollegerne i Ministerrådet om, at retstilstanden bør ændres. Vi taler også med Kommissionen. Det er da muligt, at man på et tidspunkt også skal tale med Parlamentet, men det er altså ikke det, der ligger lige for.

Svend Auken gentog spørgsmålet om, hvor mange regeringer man har overbevist. Er det halvdelen eller 2/3 eller kun et par stykker?

Integrationsministeren gentog, at hele Rådet er enige om, at man skal bekæmpe den illegale indvandring. Hun ville ikke i et åbent møde i Europaud-

valget sige, hvilke lande der støttede Danmark. Det havde hun ikke engang gjort over for sig selv, idet hun gjorde opmærksom på, at man kunne støtte os helt eller delvist.

Anne Grete Holmsgaard mente ikke, integrationsministeren kunne bortforklare, at Danmarks mulighed for at ændre på opholdsdirektivet er blevet mindre, ved hele tiden at tale om illegal indvandring.

Integrationsministeren sagde, at hun mente, Metock-dommen giver mulighed for illegal indvandring, og hvis man er imod illegal indvandring, må man selvfølgelig skrue retstilstanden tilbage.

12. Asylstøttekontoret*

– *Præsentation og drøftelse*

KOM (2009) 0066

Rådsmøde 2927 – bilag 1 (samlenotat side 6)

* Forslaget er fremsat helt eller delvist med hjemmel i TEF, afsnit IV. Protokollen om Danmark stilling, der er knyttet til Amsterdamtraktaten, finder derfor anvendelse.

Integrationsministeren: Dette punkt har også været nævnt før. Jeg forventer, at Kommissionen på mødet vil præsentere sit netop fremlagte forslag om oprettelse af det europæiske asylstøttekontor.

Forslaget er, som I ved, omfattet af forbeholdet for retlige og indre anliggender.

Formålet med asylstøttekontoret er at få skabt en fast organisatorisk ramme om det praktiske samarbejde på asylområde, så det kan blive styrket.

Kontoret vil få til opgave at stå for informationsudveksling vedrørende medlemslandenes erfaringer og praksis. Baggrundsoplysninger om oprindelseslande vil også kunne blive udvekslet og systematiseret.

Asylstøttekontoret vil også kunne bidrage til et bedre overblik over medlemslandenes praksis og dermed sætte fokus på områder, hvor medlemslandene måtte have forskellig praksis.

Herudover vil kontoret kunne stå for at arrangere forskellige trænings- og uddannelsesaktiviteter.

Det europæiske asylstøttekontor vil også få opgaver vedrørende koordineringen af indsættelsen af teams af udstationerede asyleksperter i medlemslande, hvis asylsystemer måtte befinde sig under særligt pres på grund af antallet af indgivne asylansøgninger.

Jeg vil igen understrege, at støttekontoret ikke tildeles beslutningskompetence i asylsager. Kompetencen og ansvaret for at behandle asylsager forbliver i de enkelte medlemslande.

Fra regeringens side har vi hele tiden anset en styrkelse af det praktiske for at være en af hovedprioriteterne i forhold til udviklingen af den anden fase af det fælles europæiske asylsystem.

Vi støtter derfor også oprettelsen af asylstøttekontoret.

Jeg er derfor også tilfreds med, at Kommissionen i sit forslag tager højde for, at det i et vist omfang skal være muligt for Danmark og Island, Norge og

Schweiz – der alle deltager i Dublinsamarbejdet på mellemstatsligt grundlag – at deltage i kontorets konkrete aktiviteter, selv om vi ikke deltager i vedtagelsen af forslaget.

Det er klart, at vi har behov for at studere detaljerne i Kommissionens forslag, før vi lægger os helt fast.

Jeg vil derfor vende tilbage til udvalget vedrørende denne sag.

13. Situationen for irakiske flygtninge

– *Drøftelse*

Rådsmøde 2927 – bilag 1 (samlenotat side 9)

Udvalgsmødereferat:

EUU alm. del (08) – bilag 129, side 368 (seneste behandling i EEU 26/11-08)

Integrationsministeren: Denne sag blev diskuteret på det sidste rådsmøde, hvor vi opfordrede EU-landene til – på frivillig basis – at genbosætte sårbare grupper og flygtninge med beskyttelsesbehov.

Tallet 10.000 irakiske flygtninge blev nævnt, men det indeholder altså også de flygtninge, som allerede er genbosat i de enkelte lande.

Det betyder altså, at vi for første gang får en fælles, koordineret genbosætning i EU. Det er vi tilfredse med.

Vi har også sagt, at vi gerne vil være med til at bidrage til en fælles EU-indsats – naturligvis under den forudsætning at der rent faktisk bliver tale om en fælles EU-indsats, og at der er tale om personer, som i øvrigt opfylder betingelserne for at blive genbosat i Danmark.

Medlemslandene er blevet opfordret til at oplyse Kommissionen og de øvrige medlemslande om deres hensigter med hensyn til den fælles indsats.

Jeg har gjort det, at jeg ud af den kvote, vi har, har reserveret 100-200 pladser til en eventuel gennemførelse af en kvoterejse til Jordan eller Syrien for at genbosætte irakiske flygtninge som led i EU-indsatsen. Det er altså inden for den kvote, som vi har vedtaget for hvert år.

Det har vi orienteret Kommissionen og de andre lande om, men vi forudsætter selvfølgelig – det har vi også meddelt de andre lande – at der er en generel opbakning til initiativet.

På rådsmødet skal der også ske en orientering om resultaterne af et embedsmandsmøde i Haag den 1.-2. december 2008, hvor der var enighed om at arbejde videre mod en samlet løsning for den irakiske flygtningesituation.

Genbosætning er blot et vigtigt tiltag blandt flere i en samlet løsning, og der skal sættes yderligere aktiviteter i værk for at skabe forhold i Irak, der tillader, at de irakiske flygtninge kan vende tilbage til hjemlandet.

Det er i den forbindelse vigtigt, at der bliver tale om en bæredygtig tilbagevenden.

Det sikres blandt andet ved kapacitetsopbygning i landet i samarbejde med de irakiske myndigheder samt ved hjælp af skræddersyede programmer for tilbagevenden og for reintegration.

Jeg ser frem til at høre nærmere om, hvorledes formandskabet agter at følge op på mødet i Haag, og vi vil fra dansk side bakke op om fælles EU-tiltag på dette område.

14. Ulovlig indvandring via Middelhavet – ministerhenvendelse fra Cypern, Grækenland, Italien og Malta

– *Præsentation og drøftelse*

Rådsmøde 2927 – bilag 1 (samlenotat side 13)

Integrationsministeren: Cypern, Grækenland, Italien og Malta præsenterede på det uformelle rådsmøde den 13. januar 2009 et fælles papir, hvori de anmoder om yderligere støtte til at løse den udfordring, de fire lande har, idet de har mange ulovligt indrejsende ad søvejen.

Landene foreslår, at de eksisterende indsats ved de sydlige søgrænser styrkes, og at der i forbindelse med eksisterende og nye tiltag gennemføres en øget grad af byrdefordeling.

Der opfordres til, at der arbejdes med overførelse af såvel asylansøgere som anerkendte flygtninge for at lette presset på de fire lande.

Der lægges også op til en styrkelse af det europæiske grænseagentur, FRONTEX, og en fortsat indsats med fælles operationer i Middelhavet. Hertil kommer en øget diplomatisk indsats i forhold til samarbejde med tredjelande og indgåelse af tilbagetagelsesaftaler.

Det er regeringens holdning, at indsatsen for at styrke sikkerheden på EU's ydre grænser er væsentlig. Regeringen kan derfor tilslutte sig nødvendigheden af at vise solidaritet over for de sydeuropæiske medlemsstater, som modtager et stort antal ulovlige indvandrere.

Vi finder imidlertid også, at der bør tages højde for de tiltag, der allerede er etableret, herunder etableringen af FRONTEX, grænsefonden – hvorfra de fire lande tilsammen modtager knap en tredjedel af de afsatte midler for 2009 – og det kommende asylstøttekontor, som jeg netop har orienteret om.

Regeringen har støttet disse tiltag og er endvidere positiv over for, at FRONTEX styrkes og videreudvikler sin koordinerende rolle og samarbejdet med tredjelande.

Jeg skal understrege, at regeringen ikke kan støtte en tilgang, der betyder, at andre EU-lande skal overtage ansvaret for asylansøgere eller anerkendte flygtninge, der er indrejst i EU via de sydlige søgrænser.

Regeringen finder, at man – ud over de allerede nævnte iværksatte tiltag – bør satse på de langsigtede initiativer, som øget samarbejde med oprindelses- og transitlande og indgåelse af tilbagetagelsesaftaler for at forebygge den ulovlige indrejse.

Vi ser også positivt på andre former for støtte – eksempelvis bistand til kapacitetsopbygning vedrørende modtagelsesordninger eller tilbagevenden.

Udg. 15. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om en fællesskabskodeks for visa (visumkodeksen) *

– *Orientering om status*

KOM(2006) 0403

Rådsmøde 2927 – bilag 1 (samlenotat side 16)

Udvalgsmødereferat:

EUU alm. del (08) – bilag 129, side 364 (seneste behandling i EUU 26/11-08)

* Forslaget er fremsat helt eller delvist med hjemmel i TEF, afsnit IV. Protokollen om Danmark stilling, der er knyttet til Amsterdamtraktaten, finder derfor anvendelse.

Integrationsministeren: Forud for rådsmødet i november 2008 orienterede jeg kort udvalget om status på drøftelserne af forslaget til forordning om en fællesskabskodeks for visa, den såkaldte Visumkodeks.

Sagen er som sagt taget af dagsordenen for rådsmødet i næste uge, men jeg vil alligevel gerne benytte lejligheden til at underrette udvalget om status for forhandlingerne.

Forslaget drøftes fortsat på embedsmandsniveau med henblik på afklaring af enkelte udeståender. Sideløbende med drøftelserne i Rådet søges der opnået enighed med Europa-Parlamentet i proceduren for fælles beslutningstagen, og der forventes en løsning i første behandling.

Jeg vil derfor gerne orientere om de væsentligste nyskabelser i forslaget.

Forslaget er som tidligere oplyst først og fremmest en sammenskrivning af de gældende regler om visum i én samlet retsakt – visumkodeksen – der skal gælde direkte i alle Schengenlande.

Regeringen støtter en sådan sammenskrivning af de gældende regler i én retsakt. Det vil være et godt instrument til at skabe overblik over de gældende regler på området både for administrationen og for visumansøgerne.

Regeringen kan derfor også støtte, at der gennemføres de ændringer af mere teknisk karakter, der vil indebære lovændringer i Danmark – som nævnt i samlenotatet.

Forslaget tilføjer også nye regler, især i forhold til den udvikling der er sket med visumreglerne i de seneste år. Det gælder blandt andet i forhold til etableringen af visuminformationssystemet, idet der indføres bestemmelser om pligten til opdatering af VIS.

Forslaget lægger op til en højere grad af harmonisering af Schengenreglerne om, hvilken dokumentation der skal vedlægges en ansøgning, hvornår ansøgningen kan anses for modtaget, hvornår en ansøgning skal afvises, og i hvilke tilfælde der kan udstedes længerevarende visa til flere indrejser.

En tredje nyskabelse er, at Kommissionen forslår indførelse af en sagsbehandlingsfrist på 15 kalenderdage, der i individuelle tilfælde skal kunne forlænges op til 30 dage.

Danmark har sammen med en række andre medlemslande arbejdet for, at fristen for behandlingen af de visumansøgninger, der er af en mere vanskelig karakter, forlænges til 60 dage – i hvert fald i særlige tilfælde. Dette arbejde har nu givet resultat, idet der er indsat en ny bestemmelse om, at sagsbehandlingstiden undtagelsesvis kan gå op til 60 dage.

Som noget nyt indsættes der også en bestemmelse, der styrker de procedu-remæssige garantier ved, at der fastsættes regler om pligten til at begrunde afslag på visum og ret til at klage i tilfælde af afslag på visum. Dette er nyt i Schengenreglerne om visum og et af kernepunkterne for uenigheden under forhandlingerne.

Af hensyn til de medlemslande, der har modsat sig begrundede afslag og klageadgang, er gennemførelsesfristen for begrundede afslag på visum og klageadgang forlænget til 18 måneder.

Regeringen støtter, at der fastsættes fælles regler om pligten til at begrunde afslag på visum, samt at der etableres en klageadgang for visumansøgere, der har fået afslag på visum. Regeringen har ingen indvendinger imod, at implementeringsfristen forlænges til 18 måneder.

Regeringen støtter ligeledes, at der indføres krav om begrundelse og klageadgang i forbindelse med afgørelser om annullation og inddragelse af et visum.

Som noget nyt etableres der desuden en mulighed for, at en medlemsstat i forbindelse med en aftale om repræsentation giver den repræsenterende medlemsstat lov til at give afslag på visum på sine vegne. Der etableres kun en mulighed herfor, idet det fortsat vil være op til den enkelte medlemsstat, om man ønsker en sådan procedure.

Regeringen kan støtte etableringen af en sådan mulighed. Det er i den forbindelse afgørende, at man selv kan vurdere behovet for en sådan procedure.

Forslaget er omfattet af det retlige forbehold, men forslaget anses som en videreudvikling af Schengenreglerne.

Formanden gjorde opmærksom på, at Europaudvalget ikke havde fået forelagt forhandlingsoplæg om denne sag. Men det lyder på det, integrationsministeren sagde, som om man stod lige over for at indgå en førstebehandlingsaftale med Europa-Parlamentet.

Integrationsministeren svarede, at et forhandlingsoplæg kommer, når tidens fylde er inde. Regeringen forelægger forhandlingsoplæg, når den skal gøre det.

Formanden gjorde opmærksom på, at Europaudvalget ikke accepterer forhandlingsoplæg, efter at der er indgået en førstebehandlingsaftale. Derfor er spørgsmålet, hvornår der bliver indgået en sådan.

Integrationsministeren sagde, at det bliver engang i løbet af foråret.

Anne Grete Holmsgaard henviste til, at der stod i samlenotatet: "Der opnåedes i december 2008 enighed med Europa-Parlamentet om de vigtigste punkter i forhold til de nævnte holdninger. Der pågår fortsatte forhandlinger mellem Europa-Parlamentet og Rådet med henblik på opnåelse af en mulig løsning i første behandling af sagen." Der har altså været forhandlinger med Europa-Parlamentet i to måneder. Derfor forstod hun ikke integrationsministerens svar om, at regeringen forelægger forhandlingsoplæg, når tiden fylde er inde.

Svend Auken sagde, at det præcis var den passus, Anne Grete Holmsgaard læste op, der gav ham det indtryk, at der kun manglede de sidste søm. Han gentog, at regeringen skal forelægge forhandlingsoplæg, før man overhove-

det begynder at slå nogen søm i. Der er ikke meget grin ved, at Europaudvalget tager stilling til sagen, når Danmark for længst har tilkendegivet sin holdning.

Integrationsministeren sagde, at regeringen overholder proceduren. Hun syntes, man skulle vente med at mistænkeliggøre hende, til man har en dokumentation. Hun overholdt reglerne. Ellers tilbød hun at æde sin gamle hat.

Anne Grete Holmsgaard mente, det var risiko for, at integrationsministeren kom til at æde sin gamle hat. I notatet står der, at der har været forhandlet med Europa-Parlamentet siden 2008. Skal det, integrationsministeren siger, forstås sådan, at der ikke er givet nogen som helst instruktion til ambassadøren? Der går formentlig et par måneder, før integrationsministeren igen kommer i Europaudvalget. Hun syntes, det ville være bedre, hvis integrationsministeren var lidt forhandlingsvenlig og sagde, hun var ked af det.

Integrationsministeren gentog, at regeringen overholder reglerne.

16. Status for gennemførelsen af visuminformationssystemet (VIS)

– *Orientering om status*

Rådsmøde 2927 – bilag 1 (samlenotat side 31)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (08) – bilag 129 (punktet blev ikke omtalt)

EUU alm. del (06) – bilag 382, side 1427 (sidst behandlet i EEU 8/6-07)

Integrationsministeren nævnte ikke dette punkt.

Udg. 17. Præsentation af kommende forslag fra Kommissionen om etablering af en mekanisme for styringen af store IT-systemer

– *Præsentation og drøftelse*

Rådsmøde 2927 – bilag 1 (samlenotat side 34)

Punktet var udgået.

18. Rådets afgørelse om bemyndigelse af Kommissionen til at indlede forhandlinger om indgåelse af en aftale mellem Det Europæiske Fællesskab og Kap Verde vedrørende lempelser af reglerne for udstedelse af visa til korttidsophold*

– *Vedtagelse*

SEK (2008) 2817

Rådsmøde 2927 – bilag 1 (samlenotat side 37)

Integrationsministeren nævnte ikke dette punkt.

19. Rådets afgørelse om bemyndigelse af Kommissionen til at indlede forhandlinger om indgåelse af en aftale mellem Det Europæiske Fællesskab og Kap Verde om tilbagetagelse*

– *Vedtagelse*

24. Europaudvalgsmøde 20/2 2009

SEK (2008) 2819

Rådsmøde 2927 – bilag 1 (samlenotat side 41)

* Forslaget er fremsat helt eller delvist med hjemmel i TEF, afsnit IV.
Protokollen om Danmark stilling, der er knyttet til Amsterdamtraktaten,
finder derfor anvendelse.

Integrationsministeren nævnte ikke dette punkt.

20. Guantánamo

– *Drøftelse*

Rådsmøde 2927 – bilag 1 (samlenotat side 44)

Udvalgsmødereferat:

EUU alm. del (08) – bilag 213, side 703 (seneste behandling i EUU 23/1-09 på rådsmøde almindelige anliggender og eksterne forbindelser)

Integrationsministeren: Formandskabet agter at drøfte sagen om Guantánamo under "eventuelt".

Emnet blev også drøftet på rådsmødet for almindelige anliggender og eksterne forbindelser i januar 2009. Udvalget blev orienteret om sagen forud for dette rådsmøde.

Ved udenrigsministerrådsmødet i januar konkluderede formandskabet, at sagen skulle forelægges for Rådet for retlige og indre anliggender.

Jeg er enig i, at det er en god idé at sikre en bred drøftelse af sagen, der indeholder mange aspekter.

Regeringen er meget tilfreds med, at USA er i færd med at konkretisere planerne om at lukke fangelejren i Guantánamo.

Således har regeringen konsekvent fastholdt, at tidsubegrænset tilbageholdelse af fanger på Guantánamo-basen er uacceptabel.

Det har regeringen lagt stor vægt på i dialogen med USA, siden fangelejren blev etableret.

Som regeringen tidligere har redegjort for bl.a. i Udenrigspolitisk Nævn, er det ikke i medfør af de gældende udlændingeretlige regler muligt at give løsladte fra Guantánamo opholdstilladelse i Danmark.

Regeringen støtter, at sagen drøftes i EU, og at vi herunder får skabt klarhed over, hvorvidt der er andre EU-partnere, som står klar til at modtage løsladte personer fra Guantánamo.

22. Siden sidst

a) EU's samlede migrationsstrategi

Rådsmøde 2927 – bilag 1 (samlenotat side 47)

Integrationsministeren: Jeg har forstået, at Hanne Agersnap tidligere har ønsket en orientering om EU's samlede migrationsstrategi. Punktet er ikke på dagsordenen for det kommende rådsmøde.

Formanden afbrød og foreslog, at man på grund af tidspresset ventede med en nærmere orientering.

Anne Grete Holmsgaard bad om, at man fik oversendt integrationsministerens talepapir på dette punkt skriftligt.

Integrationsministeren gav tilsagn herom.

Punkt 5. Rådsmøde nr. 2925+2926 (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) den 23.-24. februar 2009:

Genopretningsplan

Kommissionens forslag til udvikling af landdistrikterne (bredbånd og nye udfordringer)

– *Generel indstilling*

KOM (2009) 0038

KOM (2009) 0038 – bilag 1 (samlenotat af 12/2-09)

Formanden nævnte, at sagen ville blive forelagt af integrationsministeren, da fødevareministeren ikke var i Danmark.

Integrationsministeren: Ja, fødevareministeren er til økologimese i Nürnberg og kan derfor ikke være her. Jeg forelægger sagen på vegne af fødevareministeren. Punktet forelægges til orientering.

Forslaget skal ses i sammenhæng med den samlede økonomiske genopretningsplan, som indeholder et forslag om at anvende 5 mia. euro dels til energiinfrastruktur – 3,5 mia. euro – dels til bredbånd og nye udfordringer i landdistrikterne, 1,5 mia. euro.

Den økonomiske genopretningsplan blev forelagt Europaudvalget forud for økofinrådsmødet den 2. december 2008, hvor EU-budgetmæssige aspekter blev forelagt til forhandlingsoplæg.

Desuden orienterede finansministeren den 6. februar 2009 forud for økofinmødet den 10. februar om drøftelserne om de EU-budgetmæssige aspekter af genopretningsplanen. Finansministeren vil desuden vende tilbage til Europaudvalget om spørgsmålet forud for økofinmødet den 10. marts.

Klima- og energiministeren forelagde endvidere klimadelen den 17. februar 2009. Udenrigsministeren har også tidligere i dag, forstår jeg, kort forelagt sagen.

Kommissionen foreslår i forhold til landdistriktsdelen, at der afsættes 1 mia. euro til bredbåndprojekter og 0,5 mia. euro til de nye udfordringer fastlagt med sundhedstjekket af landbrugspolitikken i efteråret 2008.

Der er lige kommet nogle papirer om, at efter de seneste drøftelser ser det ud til, at det kun er 250 mio. euro, der afsættes til de nye udfordringer under landdistriktspolitikken. De overskydende 250 mio. euro anvendes i stedet til energiinfrastruktur under budgetkategori 1a – spørg mig ikke, hvad det er for noget – oven i de allerede foreslåede 3,5 mia. euro.

Jeg vil ikke fokusere på budgetspørgsmålene – det vil sige hvor mange budgetmidler der skal afsættes, og hvorfra finansieringen skal komme – da det er en del af den overordnede budgetforhandling. Jeg vil derimod fokusere på forslagets anvendelsesområde.

Enkelt sagt indeholder Kommissionens forslag en mulighed for at finansiere de nye udfordringer under landdistriktspolitikken allerede fra 2009 i stedet for først fra 2010. Derudover sikres de nye medlemsstater mulighed for yderligere finansiering, hvilket ellers først vil ske fra 2013.

De nye udfordringer vedrører tiltag i forhold til klimaforandringer, vedvarende energi, vandforvaltning, biodiversitet – og innovation i forhold til de fire områder – samt ledsageforanstaltninger til at understøtte omstrukturering af mælkesektoren.

I forhold til bredbånd sker der en udvidelse af hjemmelsgrundlaget, således at det ikke længere er begrænset til mindre projekter.

Grundlæggende foretrækker regeringen, at yderligere EU-budgetmidler fortrinsvis anvendes til projekter inden for klima- og energiområdet under budgetkategori 1a.

Regeringen anerkender dog, at udbredelsen af hurtige internetforbindelser i landdistrikterne kan bidrage til økonomisk vækst. I Danmark vil det dog mest af alt betyde opgradering af eksisterende bredbåndsløsninger.

Hvad angår nye EU-midler til nye udfordringer i landdistriktspolitikken vil regeringen kunne acceptere, at midlerne målrettes klimaforandringer, vedvarende energi, vandforvaltning, biodiversitet og innovation.

Regeringen finder imidlertid ikke, at der bør sættes midler af til kortsigtede foranstaltninger i mælkesektoren eller andre sektorer.

For så vidt angår en mulig udmøntning af forslaget i dansk sammenhæng, vil der blive taget stilling hertil efterfølgende, og fødevareministeren vil orientere herom.

Formanden var godt klar over, at finansministeren havde fået forhandlingsoplæg vedrørende de EU-budgetmæssige aspekter af genopretningsplanen, men i tirsdags havde klima- og energiministeren forelagt forhandlingsoplæg vedrørende de 3,5 af de 5 mia. euro, som vedrørte hendes område, og udvalget havde haft en meget indgående drøftelse. Men nu forelægger den fungerende fødevareminister de resterende 1,5 mia. euro – som ser ud til at være skrumpet ind til 1,25 mia. euro – uden forhandlingsoplæg, blot til orientering. Det virkede ejendommeligt.

Integrationsministeren svarede, at det var fordi klima- og energiministeren forelagde en helt ny forordning, mens der her kun er tale om nogle mindre ændringer af landdistriktforordningen.

Formanden mente ikke, klima- og energiministeren havde sagt noget om, at der var tale om en helt ny forordning. Hun forelagde de forskellige projekter, og udvalget talte om CO₂-lagring. Han havde aldrig hørt om, at man havde et stort bredbåndsprogram inden for landdistriktforordningen.

Integrationsministeren sagde, at der med hensyn til bredbånd blot var tale om, at der skulle skabes en hjemmel.

Pia Adelsteen havde forstået det sådan, at landdistriktsmidlerne skulle bruges til at skaffe arbejde i yderområderne samt bevare bosætningen i yderområderne. Det, man nu taler om, er at bruge nogle af landdistriktmidlerne til at lave bredbånd. Hvor skal de penge ellers komme fra? Har man ikke brugt midlerne fra landdistriktforordningen?

Integrationsministeren henviste til, at klima- og energiministerens talepapir starter med at sige, at hun forelægger en forordning. Hun selv forelagde kun en mindre teknisk ting, og den er ikke til forhandlingsoplæg.

Anders Mikkelsen, afdelingschef i Fødevarerministeriet, fik på opfordring fra integrationsministeren og med udvalget tilladelse ordet og sagde, at der ikke er tale om, at man konverterer nogle landdistriktmidler til et andet formål. Der er tale om nye midler, som man på topmødet har besluttet at anvende til en økonomisk genopretning. De tages fra uforbrugte midler på EU's budget generelt. Som integrationsministeren sagde, er der tale om en mindre ændring af landdistriktforordningen, idet man fremrykker muligheden for at finansiere de nye udfordringer, så pengene kan bruges allerede i 2009 i stedet for i 2010, og så vil man udvide hjemmelsgrundlaget for midlerne til bredbånd, så det ikke længere er begrænset til mindre projekter. Den ene milliard euro, der skal bruges hertil, er som sagt nye midler, idet der er ledige midler i budgettet. Diskussionen om, hvordan man genererer midlerne, udestår stadig væk, men det tager finansministrene sig af.